

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 11/2003

Cena \$ 2.50

NOVEMBER 2003

Kongregace Nejsvětějšího Vykupitele - redemptoristé

Kongregaci redemptoristů (CSsR) založil roku 1732 v Itálii sv. Alfons Maria z Liguori a potvrdil ji r. 1749 papež Benedikt XIV. Jejím posláním jsou misie, exercicie, kázání, výpomoc v duchovní správě a vědecká práce v teologických disciplínách. Řeholním oděvem je černá klerika přepásaná cingulem se zvláštním širokým kolárkem (a to jen u kněží) a za pasem růženec. Znakem je v modrém štítě zelené trojvrší, po jeho stranách zlatá jména Ježíš a Maria, hnědý kříž s kopím a s houbou. Nad křížem je zlaté Boží oko. Heslo řádu: „Hojné u Něho je vykoupení“. Do habsburské monarchie uvedl kongregaci Nejsvětějšího Vykupitele jihomoravský rodák Klement Maria Hofbauer. Do roku 1950 měli redemptoristé v českých zemích celou řadu domů. Především kolej u svatého Josefa v Obořišti, kde byl teologický ústav pro výchovu a vzdělání kněží, v Liběovicích měli své řádové gymnasium. Z dalších míst, kde působili, si připomeňme alespoň Filipov při poutním kostele, kolej Nanebevzetí Panny Marie v poutním místě Matky Boží nad Králíky, kolej svatého Alfonse v Července u Litovle, v Praze kolej Panny Marie Ustavičné Pomoci, kolej při bazilice Nanebevzetí Panny Marie na Svaté Hoře u Příbrami, kolej svatého Michala v Brně, kolej ve Čtyřiceti Lánech u Svitav. Rovněž působili i v zemské trestnici v Praze 2. Samozřejmě také v rodišti svatého Klementa v Tasovicích, v Moravské Ostravě a také měli exerciční domy ve Frýdku a v Klučině a další koleje.

Chtěl bych zvláště připomenout, že vedle zakladatele redemptoristů svatého Alfonse, se připomínají v kongregaci tři světci, kteří pocházejí z České republiky, ale žádný z těchto tří zde nepůsobil, ani zde neodpočívá. Jsou to: rodák z Tasovic u Znojma svatý Klement Maria Hofbauer (je pochován v kostele Panny Marie Na nábreží ve Vídni), svatý Jan Nepomuk Neumann, rodák z Prachatic, který zemřel v USA ve Filadelfii a blahoslavený Dominik Metoděj Trčka, rodák z Frýdlantu na Moravě - ten zemřel ve vězení na Slovensku v Leopoldově,

zde byl pohřben na vězeňském hřbitově, ale v roce 1968 byl uložen na hřbitově v Michalovicích na Slovensku.

Svatý Alfons z Liguori, zakladatel redemptoristů, zdůrazňoval, že jeho posláním je hlásat evangelium především chudým, oživovat úctu a lásku ke Svátosti oltární a k Panně Marii, vyvracet učení falešných filosofů a rozněcovat opravdovou zbožnost. Svátý Alfons se narodil v roce 1696 ve staré šlechtické neapolské rodině. Otec poznal jeho schopnosti a proto povolal do svého paláce vychovatele i učitele, kteří Alfonse připravovali pro život. Rovněž se věnoval i duchovním písním, které složil na počest Ježíše Krista a Panny Marie, a které se dosud zpívají po celé Itálii. Již ve věku 16 let po soukromém domácím studiu se Alfons přihlásil na právnickou fakultu ke složení zkoušek k doktorátu církevního a světského práva. Vzhledem ke svému věku potřeboval dispens. Byl promován doktorem obojího práva již v lednu 1713. Poté Alfons navštěvuje soudní síně, aby si mohl prakticky osvojit aplikaci zákonů. V 19 letech si otevřel vlastní advokátní kancelář. Takto uprostřed světa žil a pracoval 10 roků. Při své právní praxi dle historiků i na něho působila lákadla a názory tohoto světa. Přechovával však ve svém srdci něžnou lásku k Panně Marii, kterou nazýval „svojí milou matkou“. Při příchodu a odchodu z domova nebo při bití hodin jeho rty šeptaly oblíbenou modlitbu „Zdravas Maria“. Alfonsovo nadání, ale také postavení jeho rodiny, přivedlo nejprřednější rodiny na myšlenku dostat se s ním do příbuzenského stavu. Alfons obdržel i dva návrhy k snátku. Tehdy ještě neměl úmysl zasvětit se Bohu, ale jemně s rozhodností odmítl.

V roce 1723 prohra u soudu ukázala Alfonsovi novou cestu. V tomto soudním sporu šlo o miliony. Alfons důkladně prostudoval všechny soudní spisy a byl si jistý vítězstvím. Po přednesení svých důvodů u soudu si Alfons sedl, aby vyslechl právníka druhé strany. Ten zdůraznil, že všechny Alfonsovy důvody padají, protože si nevšimnul jedné důležité poznámky a ihned tuto poznámku

Sv. Alfons z Liguori - zakladatel redemptoristů podle portrétu v klášteře v Nocere v Itálii

Alfonsovi ukázal. Dvacetkrát měl tu listinu v rukou a nikdy si této poznámky nevšimnul. Proto spor prohrál. Tehdy si Alfons připomenul proměnlivost tohoto světa a rozhodl se vstoupit do kněžského stavu. Musel však překonat odpor rodiny. Především otec využil vlivu všech svých přátel, aby odvrátil syna od jeho úmyslu. Nakonec přivolil - ale žádal, aby se Alfons stal světským knězem a ne řeholním. Alfons se zřekl práva prvorozeného syna a v Neapoli začal studovat teologii. Zároveň shromažďoval kolem sebe opuštěné děti, učil je základům křesťanské víry a pomáhal jim. Ve věku 30 let se Alfons stává knězem. Působil jako horlivý kazatel i spisovatel (napsal 111 spisů). Připomenul bych jen Mravouku, Návštěvy velebné Svátosti (zde připomíná i českého knížete svatého Václava jako knížete Eucharistického) a Mariánské chvály. Zakládá Kongregaci Nejsvětějšího Vykupitele.

Pokračování na str. 11

Foto na titulní straně: Klášterní kostel sv. Klementa Hofbauera v Tasovicích u Znojma na místě jeho rodného domku

Duchovní síla papeže přesahuje jeho fyzickou slabost

Jeho Eminence František kardinál George, arcibiskup chicagský, měl před svým odletem na oslavy 25. výročí zvolení Jeho Svatosti Jana Pavla II. papežem rozhovory s reportérkou Sun Times Cathleen Falsani. Na její otázky odpovídal následovně:

Papež Jan Pavel II. je opravdu nemocný a někteří myslí, že by se měl vzdát svého úřadu. Zdá se však, že tato možnost je vyloučena podle toho, jak chápe své poslání jako papež. Co si vy myslíte?

Svatý Otec vidí ve vykonávání svého úřadu určitou hodnotu jako nemocný člověk, ne jako fyzicky zdatný, jak jsme na něho byli zvyklí ještě před několika málo roky. Na druhé straně nemůžeme mít mentálně neschopného papeže neboli někoho, kdo se nemůže jasně vyjadřovat a není schopen činit rozhodnutí. Přinejmenším by to způsobilo neobyčejné problémy v Církvi, neboť papež je nenahraditelný. Bez papeže by například nemohli být jmenováni biskupové a nemohlo by být mnoho jiných věcí. Já jsem viděl tohoto papeže se modlit. On je svatým mužem. On není nikdy sám. On je s Pánem Ježíšem. On zná každodenní život, je realistický, je velmi živiální, dovede žertovat, ale přitom je neustále pohroužen v modlitbě. Pevně doufám, že ve spojení s Pánem Ježíšem učiní správné rozhodnutí, když je to zapotřebí. Mám o tom velkou jistotu.

Bolí vás, když ho vidíte trpět?

Na jedné straně je to smutné vidět ho tak zesláblého, ale na druhé straně ne. Myslím, že jeho duch je nezdolný a to je právě on. On je mužem, který dovede trpět a ukazuje, co toto utrpení znamená pro vykoupení světa. On věří, že našim utrpením je doplňováno, co schází vytrpět do plné míry Kristových útrap, jak to říká svatý Pavel.

Modlíte se za něho, aby netrpěl?

Modlíme se za něho každý den, aby měl dost síly potřebné k vykonání toho, co Bůh chce, aby vykonal.

Takže vy neprosíte Boha, aby ho zbavil fyzického utrpení?

Co tím myslíte?

Za něho, aby byl zbaven bolesti a aby byl uzdraven?

Já se modlím za něho, jak bych se modlil za sebe, aby mu Pán Ježíš dal sílu dělat to, co Bůh chce, aby dělal. A to je dost!

* * *

Otec kardinál František George zde opravdu promluvil z osobní zkušenosti. V mládí sám dostal dětskou obrnu, která ho poznamenala na celý život. Nervy v jeho pravé noze zůstaly ochrnuté, takže při chůzi na ni těžce napadá. V arcidiecézním „malém“ semináři mu poradili, aby odešel do řeholního semináře, neboť pro jeho tělesnou vadu by ho těžko vysvětili na diecézního kněze. Vstoupil tedy k Oblátům Panny Marie Neposkvněné a podivuhodným řízením Boží prozívatelnosti se stal arcibiskupem v Portlandu (OR) a nakonec kardinálem a arcibiskupem Chicaga, z jehož semináře mu poradili odejít. Před 4 roky jsem se účastnil náboženské akce, kterou kardinál George uspořádal na záchranu

života nenarozených dětí. Po odsloužení mše svaté vedl v bohoslužebném rouchu za modliteb a nábožných písní několikatisícový průvod 2 míle k potratové klinice a zde předříkával bolestný růženec. Bylo to v červenci a chicagské parno zalévalo všechny potem, ale kdo mohl naříkat v košilích s krátkými rukávy, když viděl Otce kardinála, který namáhavě pokulhával v kněžském rouchu. Pak jsme se vraceli do kostela k svátostnému požehnání a zde stále zazníval oduševnělý hlas kardinálův. Celá akce trvala skoro 4 hodiny. Podařilo se mi stát poměrně blízko Otce kardinála, takže jsem mohl pozorovat, jak se jeho vyčerpaná postava zachvívala únavou, ale jeho oči vyzařovaly vnitřní sílu. Zde bylo jasně vidět, jak síla ducha dovede překonat tělesnou slabost.

Mnozí z nás si jistě vzpomenou, jak před 30 – 40 roky vystupoval na televizní obrazovce arcibiskup Fulton Sheen. Tento přední katolický myslitel a kazatel Spojených států dovedl zaujmout nejen nás katolíky, ale i příslušníky jiných vyznání. Do paměti se mi hluboce vryla jeho myšlenka o utrpení: „Pán Ježíš vykonal za tři hodiny svého smrtelného zápasu na kříži více než za celý svůj pozemský život!“ A také jak dovedl vystihnout světovou situaci během komunistické éry: „My v USA chceme Pána Ježíše bez kříže a v Rusku mají kříž bez Pána Ježíše, ale opravdový život na tomto světě je Pán Ježíš na kříži!“

Ano, jak velmi se podobá Svatý Otec Jan Pavel II. Pánu Ježíši na kříži. A uvědomme si, že právě z kříže byla řečena ta nejhlubší slova, jež byla na zeměkouli pronesena.

Připravil Karel J. Chrobák

LITURGICKÁ ČTENÍ

Slavnost Ježíše Krista Krále 23.listopadu 2003

1. ČTENÍ - Dan 7, 13-14

Jeho moc je věčná. - Tak mluví prorok o Symu člověka, tajemné postavě, ve které křesťanská tradice vidí předobraz Ježíše - spasitele.

Čtení z knihy proroka Daniela.

Díval jsem se v nočním vidění, a hle - s nebeskými oblaky přicházel někdo jako syn člověka, došel až k starci velikého věku, přivedli ho k němu. Byla mu dána moc, sláva a království a sloužily mu všechny národy, kmeny i jazyky: jeho moc je moc věčná, a ta nepřestane, jeho království nebude zničeno.

2. ČTENÍ - Zj 1, 5-8

Toto je „svědek hodný víry“ - Ježíš Kristus. Jako nadpozemský věčný vládce převyšuje všechny lidské panovníky. A celá kniha Zjevení je vyznáním a oslavou jeho svrchované a věčné moci nad zlem.

Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Ježíš Kristus je svědek hodný víry, prvorozený z mrtvých a vládce nad pozemskými králi. Tomu, který nás miluje, který nás svou krví zbavil našich hříchů a udělal z nás královský národ a kněze Boha, svého Otce, tomu buď sláva a vláda na věčné věky! Amen. Hle, přichází v oblacích! Každé oko ho uvidí, i ti, kdo ho probodli, a budou pro něj nařikat všechna pokolení na zemi. Ano, amen. Já jsem alfa i omega, praví Pán Bůh, který je, který byl a který přijde, Vševládný.

EVANGELIUM - Jan 18, 33b-37

Ačkoli Ježíšovo království není z tohoto světa, Janovo evangelium zdůrazňuje, že Ježíš je králem. Je to řečeno i veřejně před Pilátem. Jeho intronizace je však netypická: je uveden na trůn skrze smrt na kříži.

Slova svatého evangelia podle Jana.

Pilát řekl Ježíšovi: „Ty jsi židovský král?“ Ježíš odpověděl: „Říkáš to sám ze sebe, anebo ti to řekli o mně jiní?“ Pilát odpověděl: „Copak jsem já žid? Tvůj národ, to je velekněží, mi tě vydali. Čeho ses dopustil?“ Ježíš na to řekl: „Moje království není z tohoto světa. Kdyby moje království bylo z tohoto světa, moji služebníci by přece bojovali, abych nebyl vydán židům. Ne, moje království není odtud.“ Pilát se ho zeptal: „Ty jsi tedy přece král?“ Ježíš odpověděl: „Ano, já jsem král. Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas.“

1.neděle adventní - 30.listopadu 2003

1. ČTENÍ - Jer 33, 14-16

Jeremiáš ohlašuje nástup nového krále pomocí dvou výmluvných symbolů: výhonku a jména. První symbol naznačuje zcela nový začátek, který je čistě darem od Boha. Na vyprahlé poušti lidstva (Iz 53), na suchém pařezu Davidovy dynastie (Iz 11) Bůh nechá vypučet zázrak spásy. Druhý symbol je jméno nového krále a jeho města: „Hospodin je naše spravedlnost“. V Jeremiášově době byl králem Sidkijáš („Hospodin je spravedlivý“), jenž byl v područí babylónské mocnosti. Ironickému jménu tohoto krále staví Jere-

miáš do protikladu jméno krále spasitele, který se právem bude jmenovat „Hospodin je naše spravedlnost“. Tato spravedlnost nabízená unavenému lidu bude spočívat v plnosti pokoje a života. Čtení z knihy proroka Jeremiáše.

Hle, blíží se dny - praví Hospodin - kdy splním sliby, které jsem dal o Izraelovu a o Judovu domu. V ty dny, za toho času vzbudím Davidovi zákonitý výhonek, který bude uskutečňovat právo a spravedlnost na zemi. Za těch dnů dojde Juda spásy a Jeruzalém bude bydlet v bezpečí. To je jméno, kterým ho budou nazývat: „Hospodin je naše spravedlnost.“

2. ČTENÍ - 1 Sol 3,12 - 4,2

Nejstarší novozákonní spis (asi r. 51) je první list soluňské obci, kterou založil sám Pavel při své druhé misijní cestě (mezi léty 49-50). Hned na začátku listu Pavel připomíná jejich činnou víru a usilovnou lásku. I přes tak pochvalné svědectví nemají soluňští věřící zůstat na místě, ale mají dále růst v této lásce. Pravá láska je totiž stálý pohyb k lásce ještě větší a hlubší. Tento růst je však především darem od Boha, jenž přináší posilu a posvěcení. Touto cestou mají jít vsříc Pánu, který jednou přijde ve slávě. Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Soluňanům.

Bratři! Ať ve vás Pán rozhojňuje stále víc a více lásku jednoho k druhému i ke všem lidem, jako ji i my máme k vám. Ať posilní vaše srdce, abyste byli bezúhonní a svatí před Bohem, naším Otcem, až přijde náš Pán Ježíš se všemi svými svatými. Nakonec pak vás, bratři, prosíme a napomínáme v Pánu Ježíši: jak jste se od nás naučili, že máte žít, abyste se líbili Bohu, a jak i žijete, tak ať v tom vynikáte ještě více. Víte přece, které příkazy jsme vám dali z moci Pána Ježíše.

EVANGELIUM - Lk 21,25-28.34-36

Kontextem této evangelijní perikopy je řeč o konci světa a o slavném příchodu „Syna člověka“ (viz Dan 7,13-14). Před tímto příchodem svět prožije bouřlivé změny, které poruší celkovou rovnováhu vesmíru a uvrhnou jej do prvotního chaosu (Gn 1,2). A právě během těchto hrůzných úkazů nemají Kristovi učedníci podlehnout strachu a skleslosti, ale mají nabrat novou odvahu a „vztyčit hlavu“. Tento symbol poukazuje na to, že pro církev končí období ponížení a pronásledování, kdy musela mít „skloněnou hlavu“. Cesta k překonání všech zkoušek vede skrze bdělost (do protikladu k ní je postavena nestrídmost) a vytrvalou modlitbu. Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Budou znamení na slunci, na měsíci i na hvězdách, na zemi úzkost národů, bezradných nad hukotem a příbojem moře; lidé budou zmrát strachem a očekáváním toho, co přijde na celý svět, neboť hvězdný svět se zachvěje. A tehdy lidé uvidí Syna člověka přicházet v oblaku s velikou mocí a slávou. Až to začne, vzpřimte se a zdvihněte hlavu, protože se blíží vaše vykoupění. Dejte si pozor, aby vaše srdce nebyla zatížena nestrídmostí, opilstvím a pozemskými starostmi, aby vás den soudu nezastihl znenadání; přijde totiž jako léčka na všechny, kdo přebývají na celé zemi. Proto bděte a modlete se v každé době, abyste mohli všemu tomu, co se má stát, uniknout a obstát před Synem člověka.“

2.neděle adventní - 7.prosince 2003

1. ČTENÍ - Bar 5, 1-9

Knihy Baruchova nás uvádí do doby babylónského zajetí. V uvedeném úryvku, který patří do její závěrečné části, prorok potěšuje vyhnance příslibem blízkého návratu domů. K líčení slávy návratu používá prorok obrazy a symboly převzaté ze svateb-

ni oslavy. Izrael má odložit „roucho své žalosti“, kterým vyjadřoval svůj vnitřní smutek, a má obléknout „ozdobu věčné slávy“ (Iz 52,1) a „roucho spravedlnosti“, tj. spásy. Znamením nové důstojnosti je také koruna a nové jméno. Tento návrat bude dokonce slavnější než návrat po vyjití z Egypta. Tato příslibení se definitivním způsobem naplní v mesiánské době při navrácení všech vykoupěných k Bohu.

Čtení z knihy proroka Barucha.

Svlékni ze sebe, Jeruzaléme, roucho své žalosti a soužení a oblékni se v ozdobu věčné slávy, kterou ti dává Bůh. Přiděj se rouchem spravedlnosti od Boha a postav si na hlavu korunu slávy Věčného. Každému, kdo je pod nebem, ukáže Bůh tvůj jas. Neboť navěky ti bude dáno jméno od Boha „Pokoj spravedlnosti“ a „Vznešenost bázně Boží“. Vzpoh se, Jeruzaléme, a postav se na výšině, pohleď na východ a podívej se na své děti, které se shromáždily na rozkaz Svatého od východu slunce až na západ. Jak se radují z toho, že Bůh na ně pamatoval! Neboť vyšly z tebe pěšky, vedeny od nepřátel, ale Bůh je přivede k tobě, nesené se slávou jako na královském trůnu. Bůh totiž rozkázal snížit každou vysokou horu, odvěké pahorky, a vyplnit údolí na rovnou zemi, aby Izrael kráčel bezpečně k Boží slávě. Také lesy a každý vonný strom zastíní Izraele na Boží rozkaz. Ano, Bůh přivede Izraele, který se bude radovat ve světle jeho velebnosti, s milosrdenstvím a se spravedlností, která z něho vyprýští.

2. ČTENÍ - Flp 1, 4-6. 8-11

Uvedená část je svědectvím o hluboce lidském vztahu apoštola ke křesťanům ve Filipzech: s radostí za ně prosí a vroucně po nich touží láskou Krista Ježíše. Pavel vděčně připomíná jejich aktivní nasazení při šíření evangelia a zároveň vyjevuje svoji touhu, aby pokročili dál na této cestě za Kristem: proto prosí o růst jejich lásky. Pravá láska je základem a zdrojem „rozpoznání“ těch skutků, které jsou skutečně k Boží chvále. Takové skutky jsou však především dílem Božím a jsou vykonané ve spojení s Ježíšem Kristem.

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filipánům.

Bratři! Ve všech svých modlitbách s radostí prosím za vás za všechny. Vždyť od prvního dne až do této chvíle mi pomáháte v rozšiřování evangelia. Jsem totiž přesvědčen, že ten, který ve vás toto dobré dílo začal, přivede ho ke konci ke dni Krista Ježíše. Ano, Bůh je mi svědkem, jak po vás po všech toužím láskou Krista Ježíše. A za to se modlím: ať stále víc a více roste vaše láska a s ní i poznání a všestranný úsudek, abyste dovedli volit to lepší, čistotou jen zářili a byli bez hříchu pro onen den Kristův, s plnou mírou dobrých skutků, vykonaných ve spojení s Ježíšem Kristem, k Boží chvále a slávě.

EVANGELIUM - Lk 3, 1-6

Evangelijní čtení je součástí zprávy o činnosti Jana Křtitele před Ježíšovým veřejným vystoupením (Lk 3,1-20). První dva verše zazrazují tyto události do rámce světových dějin, aby se naznačil jejich univerzální a světový dosah: proto jsou jmenovány představitelé politické a náboženské moci. Předchůdce dostává své povolání na poušti, která je už ve Starém zákoně místem setkání s Boží milostí. Pak začíná vyzývat k obrácení a ke křtu, jež jsou přípravnými kroky na Panův příchod. Tzv. Janův křest nepřinášel odpuštění (Sk 19,1-7), protože byl jen prorockým znamením eschatologického očistění (Ez 36,25nn), které přinese všem Boží spásu skrze životodárného Ducha (Mk 1,8).

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

V patnáctém roce vlády císaře Tiberia, když Poncius Pilát byl místodržitelem v Judsku, Herodes údělným knížetem v Galileji,

jeho bratr Filip údělným knížetem v Itureji a v Trachonitidě, Lysaniáš údělným knížetem v Abiléně, za veleknězi Annáše a Kaifáše, uslyšel na poušti Boží slovo Jan, syn Zachariášův. Šel do celého okolí Jordánu a hlásal křest pokání, aby byly odpuštěny hříchy. Tak je psáno v knize řečí proroka Izaiáše: „Hlas volajícího na poušti: Připravte cestu Pánu, vyrovnejte mu stezky! Každé údolí ať je zasypáno, každá hora a každý pahorek srovnán; kde je co křivého, ať je narovnáno, cesty hrbolaté ať se uhladí! A každý člověk uží Boží spásu.“

3. neděle adventní - 14. prosince 2003

1. ČTENÍ - Sof 3, 14-18a

Toto čtení je závěrem knihy proroka Sofoniáše, která hovoří o příchodu „dne Hospodinova“. Tento den bude dnem očisty pro všechny národy. Hospodin bude tříbit také vzpurný Jeruzalém a zanechá uprostřed něj lid pokorný a chudý, který se bude utíkat k Hospodinovu jménu. Pro tento „zbytek Izraele“ platí výzva, aby se radoval celým srdcem a odložil strach i malomyslnost. Důvodem pro obě výzvy je ujištění: Hospodin, tvůj Bůh, je ti blízko, je uprostřed tebe. On ti nově prokazuje svoji lásku.

Čtení z knihy proroka Sofoniáše.

Jásej, siónská dcero, zaplesej, Izraeli, raduj se a vesel celým srdcem, jeruzalémská dcero! Zrušil Hospodin tvůj trest, odstranil tvé nepřátele, uprostřed tebe je Hospodin králem Izraele, zla se už neboj! V onen den bude řečeno Jeruzalému: Neboj se, Sióne, ať neochabují tvé ruce! Hospodin, tvůj Bůh, je uprostřed tebe, hrdina, vítěz; nad tebou bude plesat v radosti, obnovil k tobě svou lásku, s veselím nad tebou zajásá jako za dnů shromáždění.

2. ČTENÍ - Flp 4, 4-7

Blízkost Pána proměňuje celý život křesťana: vyvolává radost, ušlechtilé a dobrotivé jednání vůči druhým, pokoj ve starostech. Tato blízkost osvobozuje člověka k tomu, aby dokázal odevzdávat Bohu všechny své potřeby v modlitbě. Boží blízkost obdarovává také pokojem, který je silnější než veškeré znepokojující myšlenky.

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filipánům.

Bratři! Radujte se stále v Pánu, opakují: Radujte se! Vaše ušlechtilost ať je známá všem lidem. Pán je blízko. O nic nemějte starost! Ale ve všem předkládejte Bohu své potřeby v modlitbě a prosbě s děkováním. Pak Boží pokoj, který převyšuje všechno pomýšlení, uchrání vaše srdce a vaše myšlenky v Kristu Ježíši.

EVANGELIUM - Lk 3, 10-18

Je třeba konkrétních projevů obrácení. Proto Jan Křtitel lidem ukládal, aby uplatnili lásku, aby jednali spravedlivě a respektovali práva i důstojnost druhých. Tak mohou očekávat Mesiáše.

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Lidé se ptali Jana Křtitele: „Co máme dělat?“ Odpovídal jim: „Kdo má dvoje šaty, ať se rozdělí s tím, kdo nemá žádné. A kdo má něco k jídlu, ať jedná stejně.“ Přišli také celníci, aby se dali pokřtít, a ptali se ho: „Mistře, co máme dělat?“ On jim odpověděl: „Nevybírejte víc, než je stanoveno.“ I vojáci se ho ptali: „A co máme dělat my?“ Odpověděl jim: „Na nikom se nedopouštějte násilí, nikoho nevydírejte, buďte spokojeni se svým žoldem.“ Lid byl plný očekávání a všichni uvažovali o tom, zdali Jan není Mesiášem. Jan jim všem na to říkal: „Já vás křtím vodou. Přichází však mocnější než já; jemu nejsem hoden ani rozvázat řemínek u opánek. On vás bude křtít Duchem svatým a ohněm. V ruce má lopatu, aby pročistil obilí na svém mlátě a pšenici uložil na sýpce; plevy však bude pálit ohněm neuhasitelným.“ Dával lidu ještě mnoho jiných napomenutí a hlásal mu radostnou zvěst.

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 1. do 31. října 2003

Politické události

Mimořádná schůze Poslanecké sněmovny o evropské ústavě

Poslanecká sněmovna se 7. října mimořádně sešla kvůli diskusi o evropské ústavě. Poslanci opozičních stran ODS a KSČM se snažili zpochybnit mandát vlády pro vyjednávání na mezivládní konferenci Evropské unie v Římě jejímž cílem je připravit definitivní text evropské ústavy. ODS zejména kritizovala, že vládní představitelé před odjezdem na konferenci nekonultovali stanovisko České republiky s opozicí. Koalice nakonec svoji pozici po několikahodinovém emotivním jednání uhájila, když těsnou většinou schválila usnesení, že sněmovna stanovisko vlády podporuje. Dalším sporným tématem byla otázka referenda o budoucí evropské ústavě. Koalice i opozice se sice shodly na vhodnosti referenda, nicméně o něm mají odlišné představy. Vláda chce prosadit návrh zákona o obecném referendu, který by v budoucnu umožňoval vyhlásit všelidové hlasování o různých otázkách. Naproti tomu ODS upřednostňuje speciální zákon vyhlášující referendum pouze o evropské ústavě. Střety mezi vládou a opozicí týkající se procesu evropské integrace budou patrně pokračovat.

Děti se rodí stále méně

V České republice se rodí čím dál tím méně dětí. Momentálně je pokles tak prudký, že pokud se situace nezlepší, počet obyvatel České republiky v nejbližších pade-

sáti letech klesne podle odborníků až o polovinu (na pět miliónů), což je alarmující. Uvádí to Mladá fronta Dnes. Porodnost klesá od roku 1974, kdy české matky přivedly na svět téměř 200 tisíc dětí. V roce 1995 se poprvé narodilo méně než 100 tisíc dětí. Už tehdy byla situace kritická. Nyní se ovšem nadále zhoršuje. Na jednu ženu v ČR připadá 1,17 dítěte (v roce 1980 to bylo 2,1). Další zjištění, které nepotěší, je, že stoupá počet lidí, kteří nechtějí mít děti vůbec. Před pěti lety odpověděla na otázku, zda někdy chtějí mít děti, dvě procenta záporně, vloni to bylo už sedm procent. Podle demografky Jitky Rychtaříkové z Univerzity Karlovy, kterou deník cituje, stát rodině nepřeje. Rodiny s dětmi jsou na tom mnohem hůře než v minulosti a rozhodování o druhém dítěti limituje jejich finanční a bytová situace. Také pracovní trh je podle Rychtaříkové k lidem mnohem tvrdší a ženy s dětmi jsou na něm diskriminovány, těžko hledají práci. List citoval také názor psychologa Jiřího Šípka, že "dnešek je o výkonu. Dříve jsme neměli šanci zbohatnout. Nyní touha po přepychu zastiňuje i touhu mít děti." Faktem také je, že dnes je pro Čechy daleko zajímavější studovat, cestovat a budovat kariéru než založit rodinu. A tak mnoho těch, kteří rodinu chtějí, odsouvá rodinné záležitosti na pozdější dobu, kdy budou i materiálně zajištěni. Lékaři ovšem upozorňují na fakt, že ve chvíli, kdy se zajištěná žena s

kariérou rozhodne, že chce mít dítě, může být již pozdě. Deník Metro publikoval agenturní zprávu, že za posledních osm let zaniklo v ČR pro úbytek žáků přes 500 základních a středních škol.

Viktora Koženého stíhají i v USA

Někdejšího šéfa Harvardských investičních fondů, který v Česku čelí obvinění z vytunelování 11,5 miliard Kč, obvinil 2. října známý manhattonský prokurátor Robert Morgenthau ze zpronevěry. Kožený slíbil americkým investorům, že pro jejich fondy koupí v Azerbajdžanu privatizační kupóny a opce na ně. Podle žalobce však použil 95 miliónů USD od fondu Omega k nákupu kupónů pro sebe a za dalších 17 miliónů si zařídil své domy v coloradském Aspenu a v Lyford Cay na Bahamách. Osud zbývajících peněz zůstává nejasný. Celkem podle obžaloby zpronevěřil 182 miliónů USD. Podle amerických zákonů se Kožený dopustil trestného činu prvního stupně, za který mu hrozí až 25 let vězení. Kožený se brání tvrzením, že za peníze, které vybral od investičních fondů Omega Advisors, přece koupil jen to, co samy chtěly: privatizační kupóny azerbajdžánské vlády, které měly být klíčem k ovládnutí tamní ropné společnosti Socar. Za to, že Azerbajdžán nesplnil sliby, přece on nemůže. Azerbajdžánská vláda totiž akcie ropného koncernu nakonec vůbec neprivatizovala kupónovou metodou a Američanům tedy zůstaly v rukou bezcenné akcie. USA mají s Bahamami, kde Kožený nyní žije, podepsanou smlouvu o vydávání osob. Proto se ho americkým úřadům zřejmě podaří dostat před soud. V

Česku byl Kožený obviněn před dvěma měsíci jako uprchlý, jelikož se českým orgánům nepodařilo přesvědčit Bahamy o jeho vydání. 7. října kvůli tomu podal Kožený stížnost k Ústavnímu soudu. O den dříve se kvůli téže věci obrátil na Evropský soud pro lidská práva ve Strasburku. Kožený po soudech chce, aby jeho stíhání v tuzemsku zastavily. Podle něj je "stíhání v nepřítomnosti překroucením zákona," uvedlo Právo. Na situaci reagoval také irský stínový ministr spravedlnosti a vyzval tamní vládu, aby Koženému zrušila irský pas. "Navozuje to dojem, že Irsko je rájem pro mezinárodní podvodníky," řekl.

Nejvyšší státní vyznamenání pro Václava Havla

Bývalý prezident Václav Havel se 14. října stal doživotním nositelem dvou nejvyšších státních vyznamenání - Řádu bílého lva a Řádu Tomáše Garrigua Masaryka. Na jejich udělení se shodly obě komory parlamentu. Havel už tato vyznamenání měl, ale s odchodem z prezidentské funkce jich pozbyl. Slavnostní shromáždění se konalo v horní komoře parlamentu a ocenění Havlovi předali předsedové Senátu a Poslanecké sněmovny Petr Pithart a Lubomír Zaorálek. Havel byl při přebírání obou řádů velmi dojat. Ve své krátké řeči upozornil, že ocenění nechápe pouze jako poctu pro sebe, ale též jako výraz úcty k hodnotám, které prosazoval, stejně jako ke svým dlouholetým spolupracovníkům a k odkazu Charty 77. V Rytířském sále Valdštejnského paláce mu podle odhadu naslouchalo na 150 poslanců, senátorů, ministrů, spolupracovníků a přátel. Mezi přítomnými byli

Havlova manželka Dagmar a premiér Vladimír Špidla. Prezident Václav Klaus se předání nezúčastnil, neboť pobýval na třídenní návštěvě v Plzeňském kraji. Nepřítomnost v Praze vysvětlil tím, že cestu na západ Čech přislíbil již před půl rokem, kdežto pozvánku do Senátu dostal teprve minulý týden a navíc prý předpokládal, že Havel dostane ocenění až 28. října na Hradě. V písemném blahopřání vyjádřil Klaus přesvědčení, že jen málokdo v ČR si zaslouží takovou poctu jako Havel, který se stal symbolem počátku svobodné polistopadové éry. Na ceremoniál se podle ČTK odmítli dostavit komunističtí zákonodárci. Havel totiž nezval KSČM na schůzky s představiteli parlamentních stran.

První trest za srpen 1968

Bývalý ředitel Ústřední správy spojů Karel Hoffmann je prvním pravomocně odsouzeným za sabotáž v srpnu 1968. Pražský Vrchní soud ho 13. října odsoudil na šest let do vězení. Hoffmann před 35 lety v noci z 20. na 21. srpna nařídil vypnout vysílání Československého rozhlasu. Proti rozsudku není odvolání, verdikt Vrchního soudu lze změnit pouze mimořádným opravným prostředkem, takzvaným dovoláním u Nejvyššího soudu. Hoffmann se podle rozsudku soudu dopustil sabotáže tehdejšího zřízení tím, že 21. srpna krátce před druhou hodinou ranní, kdy už nepochybně věděl o okupaci vojsky Varšavské smlouvy, nařídil vypnutí vysílačů Čs. rozhlasu. Učinil tak v okamžiku vysílání oficiálního prohlášení ÚV KSČ odzuzujícího invazi. Předseda senátu Robert Fremr v Právu odůvodňuje rozsudek tím, že Hoffmann připravil milióny

obyvatel o informace, a usnadnil tak intervenci. Podle deníku obhájí odsouzený své jednání mimo jiné dodržením obvyklé technické přestávky ve vysílání od dvou do čtyř hodin ráno. I přes všechny podané důkazy a prokázané skutečnosti je trest s přihlednutím k věku (79) a zdravotnímu stavu odsouzeného pod spodní hranicí trestní sazby, která je u sabotáže 10-15 let. Vlastizradu se prokázat nepodařilo. Hoffman byl od roku 1971 do roku 1989 členem nejvyššího vedení KSČ.

Klaus poprvé ve funkci prezidenta pronesl projev ve Sněmovně

Ve čtvrtek 16. října, poprvé od zvolení prezidentem, navštívil Václav Klaus zasedání Poslanecké sněmovny, aby přednesl projev. Za tři hlavní důvody jeho načasování označil zákon o státním rozpočtu, posilování moci státu na úkor občana a projednávání evropské ústavy. Klaus uvedl, že připravovaný rozpočet má nejvyšší deficit v historii naší země, a to nejen od vzniku samostatné ČR, ale že "deficit tohoto rozměru nenastal dokonce ani v komunistické éře". Podle Klause je potřeba najít "elementární konsensus" v rovině celé společnosti, k čemuž "nestačí protlačit jednotlivé zákony Sněmovnou schválením o jeden či dva hlasy." K úspěšnému vyřešení tohoto úkolu je třeba "více státnictví než politikaření". Prezident také uvedl, že v důsledku posilování moci státu klesá důvěra občanů v jednotlivé instituce státu, který jim stále slibuje, ale nemá sílu tyto sliby vyplnit. Klaus vyzval poslance, aby byli pozornější a pečlivější při hlasování o každém zákonu, aby byli schopni

vidět i vedlejší účinky zákonů, a apeloval na zastavení bobtnání státu. Zmínil i změny, které přinese evropská ústava - jednu identitu celé EU, kde "dnešní svrchované evropské státy budou spíše připomínat dnešní vnitrostátní regiony těchto států". Po projednání evropské ústavy v parlamentu mají podle Klause dostat slovo také občané v referendu. Je třeba začít hledat nejlepší řešení pro náš stát, "pokračovat beze změny není možné", uvedl. Na konci projevu (viz www.hrad.cz) vyzval ke společnému hledání nejvyššího společného jmenovatele zájmů České republiky. Reakce na Klausův projev byly většinou negativní, prý vystoupil jako "prezident opozice" ne jako prezident republiky. Premiér Špidla (nepřítomný kvůli návštěvě Bruselu) podle deníku Právo řekl, že "je metodicky naprosto nesprávné prohlásit, že deficit je větší než byl za komunistů, protože komunistický systém byl naprosto odlišný a se žádnými deficity tohoto charakteru nepracoval". Jediní poslanci ODS byli s prezidentským projevem spokojeni.

Madeleine Albrightová v České republice

podepisovala své memoáry

Nebývalý zájem veřejnosti provázel pětidenní návštěvu bývalé ministryně zahraničí USA Madeleine Albrightové. Ta do České republiky přicestovala v pátek 17. října, kdy také vystoupila na konferenci Forum 2000. Přestože cesta pražské rodačky měla soukromý charakter, její program byl nabitý. Albrightová přiletěla u příležitosti vydání svých pamětí. Ty se již před měsícem objevily v amerických knihkupectvích pod názvem Madame Secretary. Po-

dle listu The New York Times se již několik týdnů drží mezi nejúspěšnějšími americkými tituly. V České republice memoáry vyšly v překladu Michaela Žantovského pod názvem Madeleine. Nejlepší ze všech možných světů. Při sobotní autogramiádě v Brně na Albrightovou nečekala vajíčka jako před třemi lety, nýbrž několik desítek metrů dlouhý zástup. Při pondělní autogramiádě v Praze dosahoval zástup takových rozměrů, že se kmotr knihy Václav Havel v žertu podivil, jestli se na Václavském náměstí nekoná další sametová revoluce. Pražské knihkupectví, které autogramiádu hostilo, jen za pondělí prodalo více než 600 výtisků její knihy. Albrightová se sešla s prezidentem Václavem Klausem i s bývalým prezidentem Václavem Havlem. S oběma si vyměnila knihy. Nevyhnula se však ani politickým tématům. O víkendu vystoupila na konferenci NATO a Blízký a Střední východ, kde kritizovala Bushovu politiku v souvislosti s válkou v Iráku a řešením izraelsko - palestinského konfliktu. I tentokrát se vynořila otázka, zda by se Albrightová nechtěla stát prezidentkou České republiky. "Já jsem Američanka a myslím si, že prezidentem by měl být člověk, který tady prožil život, a to já nejsem," řekla Albrightová českému tisku. Svůj návrat na americkou politickou scénu nevyloučila v případě, že by ji některý z demokratických kandidátů na post prezidenta požádal o pomoc. Česká republika nebyla první zemí, kterou na své propagační pouti navštívila. Za sebou měla již návštěvu Nizozemska a Francie, před sebou Rakousko, Velkou Británii a Turecko.

Češi oslavili 85. výročí vzniku Československa

28. říjen se již tradičně vnímá jako nejvýznamnější český státní svátek. Neslavil se pouze v Praze, ale i na jiných místech České republiky. Oslavy probíhaly po celý den a vyvrcholily udělením státních vyznamenání z rukou prezidenta republiky. Pražské oslavy začaly slavnostní přísahou vojáků Hradní stráže na Hradčanském náměstí. Poté prezident Václav Klaus jmenoval nového generálmajora a tři nové armádní generály. Krátce po poledni se konalo v Lapidáriu budovy Národního muzea v Praze slavnostní shromáždění, kterého se zúčastnili kromě zástupců parlamentu a vlády i členové Svazu bojovníků za svobodu, zástupci armády a Sokola. Po české a slovenské státní hymně promluvili předsedkyně Svazu bojovníků za svobodu Anděla Dvořáková a ministr kultury Pavel Dostál. Dvořáková zdůraznila, že je třeba odkaz 28. října neustále připomínat. Zároveň se důrazně ohradila proti hlasům zpochybňujícím českou státnost a znevažování odkazu našich předků. Ministr Dostál odmítl pokusy o revizi výkladu českých dějin a vyzval starší generace, aby se pokusily význam vzniku ČSR přiblížit mladé generaci. Ta je podle Dostála k odkazu 28. října lhostejná. Před půl druhou položil Václav Klaus věnec k soše 1. Čs. prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka na Hradčanském náměstí. Státní svátek 28. října byl také dnem otevřených dveří Poslanecké sněmovny, Senátu a Národního památníku na Vítkově. Výročí využili ke shromážděním rovněž pravíci i levíci extrémisté. Asi 200 lidí sdružených kolem extrémně

pravíkové organizace Vlastenecká fronta se sešlo u pomníku Františka Palackého. Řečníci kritizovali EU, zaprodané novináře, českou vládu a sňatky homosexuálů. Levíci extrémisté z Klubu českého pohraničí se sešli na Palachově náměstí. Kritizovali současný režim a vyzdvihovali výdobytky socialismu. Vznik Československa si připomněli shromážděním na Komenského náměstí rovněž Bříhané. Přibližně 400 občanů uctilo státní svátek položením květin a zpěvem hymny u pomníku T. G. Masaryka. V Jaroměři odhalili sochu TGM, kterou nechal na své náklady vytvořit bývalý politický vězeň Jan Šrámek. Na stavbu pomníku použil peníze z odškodnění za desetiletý pobyt v komunistických lágrech. Socha zakladatele ČSR již v minulosti Jaroměř zdobila. V roce 1953 ji ale komunisté nechali zbourat.

Prezident udělil nejvyšší státní vyznamenání

Dvaceti zasloužilým osobnostem společenského a kulturního života předal prezident Václav Klaus nejvyšší vyznamenání České republiky. Stalo se tak 28. října večer ve Vladislavském sále Pražského hradu. Tento obřad je tradičně spjat s oslavami výročí vzniku Československa. Nejvyšší státní vyznamenání jsou čtyři - Řád bílého lva, Řád Tomáše Garrigua Masaryka, medaile Za hrdinství a medaile Za zásluhy. Klaus k jejich udílení přistoupil po svém úvodním patnáctiminutovém projevu, v němž se kromě hodnot spojených s 28. říjnem dotkl též současné politické situace a blížícího se vstupu ČR do EU. Řád bílého lva III. třídy prezident udělil in memoriam generálmajorovi Aloisi Šiš-

kovi. Řád Tomáše Garrigua Masaryka propůjčil za zásluhy o demokracii a lidská práva Luise Abrahamsové, Emilu Ludvíkovi, Antonínu Šumovi, Jaroslavu Škarvadovi a in memoriam též Lubomíru Voieníkovi. Medaili Za hrdinství získal podporučík Roman Macharáček a za záchranu lidského života rovněž Jaroslav Novák. Medaili Za zásluhy I. stupně připsal prezident významným umělcům - malíři Adolfu Bornovi a herci Jiřímu Kodetovi, 2. stupeň pak obdrželi jazzová zpěvačka Vlasta Hammerová, lékař a vědec Pavel Klener, akademický malíř Josef Liesler, architekt Ivan Ruller, čembalistka Zuzana Kalabišová-Růžicková, endokrinolog Vratislav Schreiber, houslista Václav Snitil, rostlinný fyziolog Ivan Setlík, ekonom František Vencovský a olympionička Dana Zátopková. Blíže viz www.hrad.cz. Proti létům minulým, kdy vyznamenání udílel Václav Havel, poklesl počet oceněných na čtvrtinu (loni 77). Méně bylo i pozvaných hostů. Slavnosti bylo přítomno jen dva tisíce osob, což je o tři tisíce méně než loni. Mezi hosty nechyběl ani premiér Vladimír Špidla, který se právě vrátil z dvou denní návštěvy Slovenska. Přítomen byl také Václav Havel s manželkou.

Ze Slovenska

Premiér Špidla navštívil Slovensko

Premiér Špidla pobýval 27. a 28. října na oficiální návštěvě Slovenska. První den strávil rozhovory se svým protějškem Mikulášem Dzurindou. Jedním z hlavních témat bylo zabezpečení společné hranice. Premiéři se zabývali také problémem slovenských

Rómů, kteří v Česku žádají o politický azyl. Od začátku roku jich bylo asi 900, což je o padesát více než loni. Dzurinda ocenil, že ČR nikomu z nich nevyhověla. Uvedl, že Slovensko se bude snažit nárůst žadatelů řešit samo. Předsedové vlád se shodli, že po vstupu do EU bude třeba přijmout nový dokument o obchodní spolupráci, který by nahradil dohodu o celní unii. Oznamovali také zájem obou zemí na zachování spolupráce visegradské čtyřky. V předvečer 28. října, který na Slovensku na rozdíl od České republiky není státním svátkem, ale jen památným dnem, položili premiéři kytičky k bratislavskému památníku vzniku samostatné Československé republiky, soše československého lva. V den 85. výročí vzniku Československa se Špidla setkal s předsedou parlamentu Pavlem Hrušovským a prezidentem Rudolfem Schusterem.

Ekonomika roste, nezaměstnanost klesá

Míra nezaměstnanosti, která klesá od počátku letošního roku, kdy vláda zpřísnila evidenci nezaměstnaných na úřadech práce, spadla v září pod hranici 14 %. Loni touto dobou bylo na Slovensku bez práce o 73.400 lidí více. Tradičně nejhůř je na tom Košický kraj, na nízkých číslech se drží např. Bratislava, kterou neovlivnil ani příliv absolventů středních a vysokých škol. I krátkodobý výhled ekonomiky je podle MMF příznivý. Sníží se deficit běžného účtu platební bilance pod 5 % HDP. Přes několik připomínek je mise MMF spokojena se slovenským rozpočtem na příští rok (vláda schválila návrh se schodkem 59,5 miliard Sk) a očekává zrychlení tempa růstu na

4 %. Podrobné údaje na www.statistic.sk pod Ukazovatelé ekonomického vývoja.

Parlament schválil rovnou 19% daň z příjmu

Reforma veřejných financí na Slovensku dostala konkrétní podobu. Parlament 28. října přijal zákon o sjednocení daní z příjmu fyzických a právnických osob na 19%. Průběh hlasování byl poměrně hladký: z přítomných 138 poslanců souhlas vyjádřilo 85, zbylých 48 bylo proti. Pokud návrh podepíše prezident, vstoupí v platnost příští rok. Od zákona se očekává stabilizace podnikatelského prostředí a také rychlejší a udržitelný ekonomický rozvoj. Dnes odvádějí živnostníci a zaměstnanci daň v rozmezí 10-38 % z daňového základu, zbývající podnikatelé 25 %. Z nižších daní budou podle ekonomů profitovat především občané se středními a vyššími příjmy, negativní dopad by měl zákon mít na sociálně slabší a důchodce, kteří se budou potýkat se zvýšením nepřímých daní a s ním souvisejícím nárůstem cen. V rámci daňové reformy již parlament schválil zákon, který stanovuje jednotnou daň z přidané hodnoty ve výši 19 %. Ta se promítne v cenách potravin, energií a služeb, na které se dosud vztahovala 14% daň. Nová právní norma podle analytiků a ekonomů vytvoří předpoklad pro vyšší příliv zahraničních investic.

Ekonomika

Vývoj mezd v ČR

V roce 2002 dosáhla průměrná mzda v ČR 18.133 korun. Ukazuje se však, že tento údaj stále méně vypovídá o realitě. Podprůměrnou mzdu totiž na své výplatní pásce má 66 % Čechů a jejich podíl zatím stále roste. Vy-

plývá to z výsledků šetření Českého statistického úřadu (ČSU), které byly nedávno zveřejněny. Jako vhodnější charakteristiku mezd doporučuje ČSU takzvanou prostřední mzdu (median), který dosáhl pouze 15.542 Kč. Pokud se seřadí všechny platy podle velikosti, bude median přesně uprostřed. Výhodou prostřední mzdy je, že není tolik ovlivněna vysokými platy nejbohatších. Právě velké rozdíly mezi průměrnou a prostřední mzdou ukazují, že rozdíly mezi nejlépe placenými a "obyčejnými" zaměstnanci se stále zvětšují. Nejlépe placení byli loni ředitelé velkých organizací. Ti brali v průměru 93.316 Kč. Na opačném pólu se nacházejí pomocní nekvalifikovaní pracovníci, jejichž průměrná mzda byla pouze 8.835 Kč. Prohlubují se rovněž rozdíly mezi Prahou a zbytkem republiky či rozdíly podle vzdělání. Zatímco průměrná mzda v hlavním městě byla například v roce 1996 na úrovni 134,8 % průměru ostatních regionů, v roce 2001 to bylo již 153,6 %. Zaměstnanci pouze se základním vzděláním pak v roce 2002 v průměru brali 12.070 Kč, lidé s maturitou pak 18.514 Kč a vysokoškoláci brali dokonce 31.853 Kč. Rovněž mzdy mužů a žen se liší. Ženy pobírají pouze 74 % průměrné mzdy mužů a 81 % mzdy prostřední. Kromě diskriminace je to však dáno také tím, že pracují v jiných profesích, mají odlišnou kvalifikaci a nižší počet odpracovaných hodin. Podle předsedy ČSU Jana Fischera ženy také hodně pracují ve zdravotnictví a ve školství, kde jsou platy obecně podprůměrné. Podrobnější informace jsou k dispozici na stránkách ČSU (www.czso.cz).

Euro nejdříve v roce 2009

13.října schválila vláda Strategii přistoupení České republiky k eurozóně, ve které uvádí jako nejbližší termín přijetí společné měny euro rok 2009 nebo 2010. Dokument vypracovala ministerstva průmyslu a financí společně s ČNB a následně ho odsouhlasila vláda. Jeho přijetím se tak definitivně vyloučilo přijetí eura v roce 2007, o kterém se donedávna spekulovalo. Bližší termín vypadl ze hry hlavně kvůli přílišnému zadlužení veřejných financí a pomalému postupu ekonomických reforem. Podmínky, za nichž může země k přijetí eura přistoupit, hovoří např. o veřejném dluhu v maximální výši 3 % HDP. Deficit ČR je více než dvojnásobný. ČR musí podle dokumentu pokračovat v "hlubokých strukturálních změnách" celé ekonomiky, a docílit tím snížení deficitu veřejných financí. To zahrnuje např. reformu důchodového systému, boj s šedou ekonomikou a nastolení a udržení čtyřprocentního růstu HDP. Za hlavní výhody přijetí eura dokument označuje stabilnější a důvěryhodnější ekonomické prostředí a z toho vyplývající vyšší ekonomický růst. Jako možná rizika vidí nemožnost národní centrální banky ovlivňovat inflaci a úrokové míry dle zájmu domácí ekonomiky. Takové rozhodnutí bude mít v pravomoci Evropská centrální banka.

Nezaměstnanost se blíží rekordu

Negativní trend ve vývoji počtu nezaměstnaných stále pokračuje. V září bylo v České republice bez práce 530 tisíc lidí, což činí 10,1 % z celkového počtu praceschopných obyvatel a oproti předchozímu měsíci znamená nárůst o 0,1 %. Volných pra-

covních míst se nabízelo pouze 45.000. Na jedno tak připadá průměrně dvanáct uchazečů. Vzestup počtu nezaměstnaných se připisuje především přísunu absolventů škol, kteří s hledáním práce počkali až na konec svých posledních prázdnin, a také pomalu končícímu období sezonních prací, které tradičně přináší pracovní příležitosti, zejména lidem zaměstnaným v zemědělství a turismu. Žebříčku nejpostiženějších oblastí opět kralují severní Čechy a severní Morava. Vůbec nejhorší je situace v okrese Most, kde je bez práce téměř čtvrtina obyvatel. Naopak nejpriznivější situace je již po léta v Praze, kde Úřad práce v září evidoval 3,1% nezaměstnaných.

Sněmovna schválila nejvyšší schodek státního rozpočtu v historii

Ve středu 15. října schválila Poslanecká sněmovna v prvním čtení státní rozpočet na příští rok. Rozpočet počítá s příjmy 754 miliard korun a výdaji 869 miliard korun. Navrhovaný schodek ve výši 115 miliard je nejvyšší v historii ČR. Od roku 1993 do roku 1998 měla ČR vyrovnaný státní rozpočet, poté se začal schodek zvyšovat. Podle očekávání rozpočet podpořili poslanci vládních stran ČSSD, KDU-ČSL a US-DEU. Proti byli poslanci opozičních stran ODS a KSČM. Ze 182 přítomných se pro rozpočet vyslovilo 93, proti bylo 89. Nyní budou jednotlivé rozpočtové kapitoly projednávat příslušné výbory. V takzvaném druhém čtení poslanci přesouvají finance mezi resorty. Ve třetím čtení, které bude do konce roku, sněmovna o navržených změnách hlasuje. Rozpočet pak ještě musí podepsat prezident republiky. Senát o rozpočtu

nejedná. Jak uvedl ministr financí Bohuslav Sobotka (ČSSD) v Právu: "Není to pasivní rozpočet, vláda přestala sledovat jen negativní vývoj veřejných financí, ale snaží se o aktivní hospodářskou politiku, je to začátek postupného snižování zadlužování i schodku státních rozpočtů". S tím však nesouhlasí opozice. Poslanec Martin Kocourek (ODS) podle MF Dnes uvedl: "Tato rozpočtová politika ničí domácí investice, protože je vytlačuje enormním státním dluhem, tato rozpočtová politika může rozbít kurz české koruny, tato rozpočtová politika může způsobit dlouhou povodeň."

Kurzovní lístek

České Národní Banky

4. 11. 2003 (střed)

EUR, 1	32.050
Kanada, 1	20.911
Slovensko, 100	77.378
USA, 1	27.945

Kultura

Andrea Bocelli zazářil na koncertě v pražské sportovní hale

Světově známý italský tenorista Andrea Bocelli vystoupil v sobotu 4. října v Praze na Výstavišti. Za svůj výkon na posledním koncertě ve střední Evropě v rámci turné k loňskému albu *Sentimento* sklidil obrovský aplaus. Na vystoupení ho doprovázel Český národní symfonický orchestr pod taktovkou italského dirigenta Marcella Rotta. Bocelli předvedl svůj výjimečný talent hned ve dvou podobách. V první části koncertu zazněly za doprovodu londýnské houslistky Ruth Rogersové operní árie z děl Verdiho, Pucciniho a dalších, přičemž orchestr přidal slavnou přehru z Bizetovy *Carmen*. Událostí večera bylo

též společné vystoupení s italskou sopranistkou Mariou Luigiu Borsiovou. Druhá půle více než dvouhodinového koncertu byla již odlehčená, diváci měli možnost si vyslechnout populární písně od De Curtis, Lehára, Leoncavalla a dalších.

Premiéra nové Nemocnice na kraji města nejsledovanějším TV pořadem

Televizní diváci v Čechách a na Moravě se dočkali pokračování slavného serialu z nemocničního prostředí. První díl třetí série *Nemocnice na kraji města* uvedla Česká televize 20. října. Sledovanost byla ohromující. Z lidí, kteří seděli u obrazovek, se 77 % dívalo právě na tuto legendu mezi českými seriály. Představuje to 3,96 milionu dospělé populace a 181 tisíc dětí. Iniciátorem pokračování je Bořek Švera, který získal souhlas Magdaleny Dietlové, dědičky práv na seriálové postavy Jaroslava Dietla. Nemocnici tentokrát napsal Petr Zikmund a režíroval ji Hynek Bočan. Natočit pokračování serialu *Nemocnice na kraji města* po dvaceti letech vyžadovalo získat také souhlas protagonistů, kteří hráli v předcházejících sériích. Vedle známých tváří (Josef Abraham, Iva Janžurová, Eliška Balzerová, Josef Dvořák, Daniela Kolářová, Ladislav Frej či Ladislav Chudík) se objeví i zcela nové postavy v podání Tomáše Topfera, Barbory Hrzanové či Jiřího Langmajera. První zatěžkávací zkouškou nový seriál již prošel. Další, neméně náročné, ho ale čekají. Kolik lidí sledovalo první díl ze zvědavosti a kolik jich vydrží až do posledního dílu, lze jen těžko říci. Dietlova *Nemocnice na kraji*

města byla velmi populární i v zahraničí a také o její pokračování už projevilo zájem několik TV stanic.

Sport

Kvalifikace ČR

na ME 2004 ve fotbale

Čeští fotbaloví reprezentanti již jako jistí postupující na portugalské EURO 2004 ukořistili tři body ve Vídni, čímž symbolicky zakončili zdařilé účinkování ve třetí kvalifikační skupině a prodloužili svou sérii neporazitelnosti na 18. utkání. Česko zvítězilo nad Rakouskem 3:2. Konečná tabulka kvalifikace 3. skupiny: 1. ČR 22 b., 2. Nizozemsko 19 b., 3. Rakousko 9b., 4. Moldavsko 6 b., 5. Bělorusko 3 b

Začátek NHL

se vydal většině Čechů

Nedávno odstartoval 87. ročník kanadsko - americké NHL. Obhájce titulu tým New Jersey Devils nevykročil do nové sezony šťastně a jen remizoval s celkem Bostonu 3:3. Jednu asistenci si připsal Patrik Eliáš. První zápas naopak vyšel nejlepšímu střelci minulého ročníku Milanu Hejdukovi. K vítězství svého Colorada nad Chicagem 5:0 přispěl dvěma trefami. Také Dominik Hašek se mohl po roční pauze radovat z výhry. Detroit porazil Los Angeles Kings 3:2, k čemuž Hašek pomohl jedenadvaceti zásahy. Mladičký talent Jiří Hudler v dresu Detroitu nastoupil. Haškovův protivník Roman Čechmánek, nováček v týmu Kings, pustil rozhodující branku v samém závěru zápasu. Obavy, že se rozchod se slovenskou modelkou Andreou Verešovou podepíše na výkonu Jaromíra Jágra, se nepotvrdily. Jágr v prvním utkání získal dva body za gól a asistenci a i díky

němu Washington porazil New York Islanders 6:1. Ani druhý newyorský tým, Rangers, v úvodním zápase nevyhrál. Petr Nedvěd sice přihrál Janu Hlaváčovi na vyrovnávací gól na 1:1, přesto však jejich mužstvo podlehl Minnesotě 5:3.

Zemřel legendární

Tomáš Pospíchal

Po dlouhodobé srdeční chorobě zemřel 21. října ve věku 67 let bývalý vynikající československý hráč a později i trenér Tomáš Pospíchal. Největším úspěchem jeho hráčské kariéry je stříbrná medaile z mistrovství světa v roce 1962 v Chile. Za národní mužstvo nastoupil Pospíchal celkem 26 krát, v nejvyšší československé soutěži vstřelil v dresech Ostravy a později pražské Sparty 70 branek. Se Spartou získal v letech 1965 a 1967 mistrovský titul. Jako trenér vedl Ostravu, Plzeň, Slávii a především Bohemians. Právě pod Pospíchalovým vedením slavili "klokani" v roce 1983 zatím jediný prvoligový titul. V roce 1996 byl Pospíchal za dlouholetý přínos českému fotbalu odměněn Cenou Václava Jíry.

Koukal má stříbro

ze Světového poháru

Martin Koukal si dal před začátkem sezony za cíl alespoň jednou vyhrát závod Světového poháru cyklistů. Blízko jeho splnění byl hned v prvním závodě na městském okruhu v Düsseldorfu, který se jel za drobného mrhnutí. Ve čtyřčlenném finále sprintu se utkal s trojicí Švédů, z nichž byl silnější pouze Peter Larsson. Druhé místo je pro mistra světa v maratonu na 50 kilometrů zatím největším úspěchem v závodě Světového poháru.

Kongregace Nejsvětějšího Vykupitele - redemptoristé

Pokračování ze str. 2

Zůstal zbožným řeholníkem, i když ho papež pověřil úřadem biskupa v diecézi svatá Agáta dei Gotti v Neapolském království. I zde strávil mnoho času na kazatelně a ve zpovědnici, pečoval o chudé a nemocné. V 79 letech mu papež povolil vrátit se mezi jeho řeholní spolu-bratry. Když roku 1787 v 91 letech zemřel, byl už obecně považován za svatého. Při všech duševních i fyzických útrapách neztratil smysl pro humor. Jeho heslem bylo: „Kdo k Marii se vine, nikdy nezahyne“.

Klement Maria Hofbauer, náš rodák z Tasovic u Znojma (1751-1820), si změnil jméno Dvořák na Hofbauer. Jeho otec byl Čech, maminka Němka. Chtěl být knězem, ale nebyly prostředky na studium. Proto se vyučil pekařem. Nakonec dobrá lidská srdce pomohla a Hofbauer mohl vystudovat gymnasium, ve Vídni teologii a v Římě vstoupil do řádu redemptoristů. Pokoušel se v Rakousku zavést řád redemptoristů, ale v josefinském Rakousku to tehdy nebylo možné. Proto Klement odchází do Varšavy. Zde s velkými potížemi založil školu pro chudé, kde mohl brzy vyučovat 350 chlapců, a pro nadanější školu latinskou; brzy k těmto dvěma školám připojil i dívčí školu. Kde sehnal peníze? Chodil žebrať pro své malé svěřence. A jedna příhoda nám vypráví o jeho duši. Když se na kohosi obrátil s prosbou, tak tento muž mu plivl do obličeje. „To bylo pro mne“, řekl Hofbauer. „Nyní mně také něco dejte pro mé chudé děti.“ Tento muž, ohromený i zahanbený, mu vyplatil velkou částku peněz.

Císař Napoleon, který tehdy měl velkou moc v Evropě, zrušil Hofbauerův klášter ve Varšavě a on měl po několika-týdenním věznění odejít na území Habsburků. Odešel do Vídně a jeho působení ve zpovědnici i na kazatelně bylo nejvýznamnějším v jeho životě. Často připomínal: „Nemohu pochopit, jak člověk může být bez víry.“ Ve Vídni se Klement stal středem kruhu učenců, umělců a spisovatelů - přitom stále myslel na své chudé i nemocné a byl i poradcem nuncia a bavorského korunního prince.

Přišla však poslední léta jeho života, kdy najednou tento kněz stával se cizím lidem nápadně zdrženlivý. Měl k tomu samozřejmě důvod: ne jeden z těch, kteří se k němu hlásili se nakonec ukázal jako agent státní policie. Byl stále hlídán, občas mu zakázali kázat a dokonce se hovořilo o tom, že bude muset Vídeň opustit, ale nakonec zemřel ve Vídni a teprve po smrti byla v Rakousku schválena kongregace redemptoristů. Klement Maria Hofbauer byl prohlášen za svatého roku 1909.

Dalším z redemptoristů, který byl povýšen ke cti oltáře a pocházel z České republiky, byl svatý **Jan Nepomuk Neumann** (1811 Prachatice - 1860 Filadelfie, USA). Jeho maminka byla Češka, otec byl německé národnosti. Studoval v Českých Budějovicích a poté i na Pražské teologické fakultě. Zdá se nám to dnes divné, ale v té době byl v jeho mateřské diecézi v Českých Budějovicích nadbytek kněží. Budějovický biskup v roce ukončení Neumannových teologických studií ani nepsal kněze. Proto si Neumann vyžádal od svého biskupa povolení a odešel do Ameriky na misie. V červnu 1836 byl vysvěcen na kněze a začal působit v USA u Niagarských vodopádů. Jeho pomocníkem se stal jeho bratr Václav - ten mu pomáhal jako kuchař, kostelník i katecheta. S bratrem Václavem vstoupil Jan Nepomuk Neumann do řádu redemptoristů v roce 1840, ale již v roce 1852 byl papežem Piem IX. jmenován biskupem města Filadelfie. Jeho biskupské heslo bylo: „Utrpení Kristovo, posilni mě.“ Věnoval se stavbě nových kostelů, zakládání farních škol a katolickému tisku (napsal katechismus i biblické dějiny). V roce 1854 byl v Římě přítomen vyhlášení dogmatu o Neposkrvněném početí Panny Marie a následujícího roku naposledy viděl své rodné Čechy a sloužil mši svatou u hrobu svého patrona sv. Jana Nepomuckého v katedrále svatého Víta. Za jeho krátkého působení vzniklo v jeho diecézi 100 nových škol a 80 kostelů a kaplí. Vyčerpan prací pro Boha a nesmrtelné duše se zhroutil biskup Neumann na jedné ulici ve Filadelfii a

odevzdal svou duši ve věku necelých 49 let svému Bohu. Jeho arcibiskup nad jeho rakví prohlásil: „Tento biskup byl světec. Byl každým okamžikem připraven zemřít, neboť putoval s Bohem a žil z víry.“ Svatořečen byl v roce 1977.

Třetím z redemptoristů ČR, o jehož cnostech se vyjádřil papež Slovan Jan Pavel II., byl **Dominik Metoděj Trčka**. Narodil se v roce 1886 ve Frýdlantu na Moravě. Vstoupil do řádu redemptoristů a na kněze byl vysvěcen v červenci 1910. Jeho touhou bylo pracovat u řeckokatolíků a zároveň pomáhat východním odloučeným na cestě k jednotě víry. Společníkem na jeho misijní cestě se mu stává spoluřeholník P. Stanislav Nekula. Dva roky působili na Ukrajině. Poté je otec provinciál přeložil na Slovensko do Stropkova, kde byl nově založený klášter, odkud mohli působit na východním Slovensku i na Podkarpatské Rusi. V únoru 1948 se zmocnili moci v bývalém Československu komunisté. Přišla barbarská noc z 13. na 14. dubna 1950. V této noci byl P. Dominik Metoděj s ostatními řeholníky odvezen do internačního kláštera v Podolinci. Poté byl vězněn na Mírově. V roce 1958 byl převezen do věznice Leopoldov na Slovensku. Zde se mu staly osudnými Vánoce v roce 1958. Otce Metoděje ve vězení chytil dozorce při zpěvu vánoční písně. Jako trest dostává samotu. Zde byl v zimě o hladu v místnosti bez oken. Dostal zápal plic a 23. března 1959 odevzdal svou duši Bohu. Pohřben byl na vězeňském hřbitově v Leopoldově. V roce 1968, bylo tělo horlivého misionáře přeneseno na michalovský hřbitov do hrobky redemptoristů. 4. listopadu 2001 papež Jan Pavel II. Dominika Metoděje Trčku spolu s biskupem Pavlem Petrem Gojdičem v Římě prohlásil za blahoslavené.

Podle statistiky z roku 1990 bylo ve světě 781 řeholních domů redemptoristů a celkem 6.179 řeholníků, z nichž bylo 4.548 kněží. I v naší vlasti se po roce 1990 redemptoristé vrátili do svých klášterů. Svě řeholní domy mají dnes na Svaté Hoře, v Králíkách, ve Frýdku-Místku a v Tasovicích u Znojma.

Doc. ThDr. František Janhuba

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Prof. Tomáš Špidlík SJ jmenován kardinálem

V úterý 21. října 2003 jmenoval Papež Jan Pavel II. při slavnostní konzistoři 31 nových kardinálů. 30 jmen kardinálů bylo oznámeno již 28. září, jméno jednoho nebylo zveřejněno a zůstává "v srdci papežově" - jedná se o tzv. jmenování "in pectore". Sbor kardinálů bude mít nyní celkem 194 členů, z nichž 135 by bylo oprávněno volit nového papeže. Kardinálskou hodnost obdrželi někteří vatikánští úředníci, dále 19 diecézních arcibiskupů z celého světa, mezi nimi např. arcibiskup Justin Francis Rigali z Philadelphie (USA) a arcibiskup Marc Ouellet PSS z Quebecu (Kanada). Za zcela mimořádné zásluhy ve službách církve obdrželi kardinálskou hodnost také 4 kněží, z nichž jeden - P. Tomáš Špidlík SJ, pochází z České republiky.

Nový kardinál Tomáš Špidlík SJ se narodil 17.12.1919 v moravských Boskovicích. Vystudoval gymnázium v rodném městě, před válkou začal na brněnské univerzitě studovat latinu a češtinu. Po uzavření českých univerzit vstoupil v roce 1940 do jezuitského řádu. Po první přípravě na Velehradě dostudoval teologii v Maastrichtu v Holandsku, kde byl v roce 1949 vysvěcen na kněze. Rok nato odešel do italské Florencie a roku 1951 se ujal funkce spirituála v české papežské koleji Nepomucenum. Na tomto místě vytrval 37 let (1951-1989). Přitom dokončil svá studia na papežském Orientálním ústavu doktorátem a specializací ve spiritualitě křesťanského "Východu". Od roku 1954 vyučoval východní a patristickou teologii na Papežském orientálním ústavu, na Papežské gregoriánské univerzitě a v karmelitánském ústavu Terezianum v Římě. Jako docent hostoval na jiných světových univerzitách, mezi nimi např. v Kníšase v Africe a v St. Paul v USA. Napsal v tomto oboru mnoho knih a článků ve světových jazycích. V březnu roku 1995 dal Tomáš Špidlík duchovní cvičení papeži Janu Pavlu II. a vatikánské kurii. Čestné doktoráty mu udělily Pravoslavná teologická fakulta Univerzity v Cluj v Rumunsku a univerzity v Olomouci a v Praze. Od roku 1991 žije a pracuje v římském Centru Aletti. V roce 1996 byl Ateliér duchovního umění Centra Aletti pověřen obnovou vatikánské kaple "Redemptoris Mater". Kardinál Špidlík a P. Marco Rupnik odpovídali za teologickou a uměleckou projekci při realizaci zmíněné kaple. V roce 2002 udělila Česká biskupská konference Tomáši Špidlíkovi Řád sv. Cyrila a Metoděje za jeho celoživotní dílo.

Ze současných 135 kardinálů, kteří by měli právo volit papeže byli kromě pěti všichni jmenováni Janem Pavlem II. Pokud by se konkláve konala v tuto chvíli, zúčastnilo by se ho 49 % evropských kardinálů, 18 % kardinálů z Latinské Ameriky, 12 % členů z Asie a Oceánie, 11 % kardinálů z Afriky a 10 % kardinálů ze Severní Ameriky. Ve sboru volicím papeže by měla největší zastoupení Itálie s 23 kardinály, USA s celkovým počtem 11 kardinálů, 6 kardinálů by v konkláve mělo Španělsko, Brazílie a Německo, o jednoho méně pak Francie. Zajímavé je, že celkem 4 kardiná-

lové mladší 80 let pocházejí z Indie a Mexika a 3 zástupce má také Kolumbie, Austrálie a Kanada. Z postkomunistických zemí má nyní právo volit papeže 5 kardinálů z Polska, 2 z Maďarska, Slovenska a Ukrajiny a 1 z České republiky, Chorvatska, Bosny a Hercegoviny, Litvy a Lotyšska.

Řád TGM pro biskupa Jaroslava Škarvadu

Mezi 20 osobnostmi, které v Den vzniku samostatného československého státu 28. října 2003 vyznamenal prezident republiky Václav Klaus, byl také emeritní pražský světitel biskup Mons. ThDr. Jaroslav Škarvada. Ten obdržel Řád T.G. Masaryka III. třídy za vynikající zásluhy o demokracii a lidská práva. Jaroslav Škarvada se narodil 14.9.1924 v Praze na Královských Vinohradech. Maturoval v roce 1943. Od roku 1945 byl posluchačem papežské Lateránské a Gregoriánské univerzity v Římě a později alumnem české papežské koleje Nepomucenum. Studium ukončil doktorátem teologie. Na kněze byl vysvěcen 12.3.1949. Díky politické situaci v bývalém Československu (vzhledem k internaci kardinála Josefa Berana a dalším zásahům proti katolické církvi) byl jeho návrat do vlasti znemožněn. Pracoval nejprve v Itálii jako profesor dogmatiky v regionálním semináři v Chieti. Od roku 1965 působil jako sekretář kardinála Berana až do jeho smrti. Od roku 1968 působil jako koordinátor duchovní služby českých krajanů rozptýlených po celém světě. V letech 1970-1991 byl také spolupracovníkem vatikánského Státního sekretariátu. 18.12.1982 byl jmenován titulárním litomyšlským biskupem. 6.1.1983 byl papežem Janem Pavlem II. v bazilice sv. Petra vysvěcen na biskupa. Úkolem jeho biskupské služby bylo nadále řízení pastore česko-českých krajanů v zahraničí. 28.8.1991 byl jmenován pražským světitel biskupem. Od listopadu 1991 do února 2001 zastával funkci generálního vikáře pražské arcidiecéze a od ledna 1993 do září 2002 byl proboštem Metropolitní kapituly u sv. Víta, Václava a Vojtěcha v Praze. Po dovršení 75 let požádal papeže o uvolnění z úřadu biskupa (na základě Kodexu kanonického práva). Jan Pavel II. jeho žádosti vyhověl 25.9.2002. Především na vlnách Hlasu Ameriky, Svobodné Evropy a Vatikánského rozhlasu se Jaroslav Škarvada významně podílel na obraně svobodného a nezávislého myšlení před všeobjímající komunistickou indoktrinací a pomáhal v posluchačích za "železnou oponou" udržovat naději na změnu neutěšených poměrů a osvobození Československa z komunistické knuty.

Stejným vyznamenáním jako biskup Škarvada byl poctěn rovněž JUDr. Antonín Sum, CSc. (* 31.1.1919), účastník domácího odboje a Pražského povstání. V roce 1947 se stal osobním tajemníkem Jana Masaryka. O dva roky později byl zatčen. Dnes je posledním žijícím svědkem v procesu s Dr. Miladou Horákovou. Sám byl odsouzen na 20 let. V roce 1968 byl zvolen starostou Českého Junáka, který o dvacet let později obnovil.

(Podle zpráv ČBK)

Zemřel biskup Mons. ThDr. Antonín Liška

Ve věku 79 let byl 15. října 2003 Pánem života a smrti povolán na věčnost v Českých Budějovicích Mons. ThDr. Antonín Liška, emeritní biskup českobudějovické diecéze. Otec biskup se narodil 17.9.1924 v Bohumilicích. Studoval na redemptoristickém gymnáziu a posléze i do kongregace Nejsvětějšího Vykupitele (redemptoristé) vstoupil. Řeholní sliby složil 15.8.1944 a studoval na řeholním učilišti v Obořišti. Spolu s ostatními řeholníky byl od dubna 1950 internován v Králíkách a na podzim nasazen do pracovních jednotek (PTP). V té době byl v Praze pražským světicím biskupem Kajetánem Matouškem dne 22.9.1951 tajně vysvěcen na kněze. Po návratu z vojenské služby pracoval v různých civilních zaměstnáních ve svém rodišti a jeho okolí. V duchovní správě mohl veřejně působit až od 15.5.1971, kdy se stal administrátorem v Poříčí nad Sázavou (pražská arcidiecéze). Na bohoslovecké fakultě v Litoměřicích získal doktorát teologie. Podílel se na ekumenickém překladu Bible, stal se oficiálním interdiecézním církevním soudem. 1.6.1987 byl jmenován kanovníkem Metropolitní kapituly u sv. Víta.

19.5.1988 byl jmenován titulárním biskupem z Vergi a světicím biskupem v Praze. Biskupské svěcení přijal z rukou kardinála Františka Tomáška 11.6.1988. Od roku 1991 byl

generálním vikářem a později i administrátorem pražské arcidiecéze. Diecézním biskupem v Českých Budějovicích ho jmenoval papež Jan Pavel II. 28.8.1991. Svého úřadu se biskup Liška ujal 9.11.1991. Po dovršení 75 let požádal biskup Liška Svatý stolec o uvolnění z funkce diecézního biskupa. 25.9.2002 Antonína Lišku na biskupském stolci v Českých Budějovicích vystřídal současný diecézní biskup Jiří Paďour. Antonín Liška byl v pořadí 11. biskupem českobudějovické diecéze, kterou 20.9.1785 založil papež Pius VI.

Poslední rozloučení s biskupem Antonínem Liškou se konalo ve čtvrtek 23. října v katedrále sv. Mikuláše v Českých Budějovicích. Přišly se s ním rozloučit desítky biskupů od nás i ze zahraničí v čele s českým primasem, pražským arcibiskupem kardinálem Miloslavem Vlkem, stovky kněží a řeholních sester, zástupci města, kraje, univerzity, ale především tisíce obyčejných lidí, kteří ho milovali, protože věděli, že on je také miluje bezmezně a bez jakéhokoliv povyšování.

Předseda České biskupské konference, olomoucký arcibiskup Jan Graubner v promluvě připomněl, že biskup Antonín si vzal důsledně k srdci slova biskupského svěcení: "Nezapomínej nikdy, že tvoje vyvolení je služba lidem a za lid před Boží tváří. Být biskupem znamená práci, nikoliv počtu, biskup má sloužit, ne panovat."

Apoštolský nuncius v České republice arcibiskup Erwin Josef Ender po zádušní mši přečetl pozdravný telegram od papeže Jana Pavla II. Primátor Českých Budějovic doc. Miroslav Tetter vzpomněl na to, že biskup Liška nikdy nerozděloval lidi na věřící či nevěřící, nebo věci na církevní a světské, ale vždy jen rozdělával dobro a zlo. Mons. Václav Dvořák, bývalý generální vikář biskupa Lišky, ve svém lidsky přívětivém rozloučení vykouzlil všem na tváři úsměv: "Všechny miloval a když se s někým nemohl dohodnout nebo mu někdo ublížil, ještě se mu sám omlouval; a já mu říkal - neomlouvejte se mu, vy jste biskup, on se má omluvit, ale on chtěl s každým žít v lásce a pokoji."

Linecký biskup Maximilian Aichern zavzpomínal na to, jak každoročně jezdil biskup Liška do Lince přebírat Betlémské světlo, které pak vozil do Čech, a že jej "Linečáci" milovali pro jeho lidsky milé pozdravy v nádherné němčině. "Udělal pro smíření našich národů mnoho," dodal, "základy položil kardinál Vlk, on vybudoval stavbu a teď doufáme, že jeho nástupce, biskup Jiří Paďour, bude v díle pokračovat."

Kardinál Vlk připomněl nejen to, že jej s biskupem Liškou spojuje dřívější činnost v tzv. podzemní církvi, ale i jejich podivuhodné prolínání osudů. Byl to totiž právě biskup Liška, který jej v roce 1990 vysvětil jako svého předchůdce na budějovickém biskupském stolci, a v roce 1991 mu pak zase předával arcidiecézi pražskou, kterou krátce po smrti kardinála Tomáška spravoval, aby od něj převzal diecézi českobudějovickou.

Česká biskupská konference

Kristus naděje Evropy - Středoevropské katolické dny

33. neděle v liturgickém mezidobí 16.listopadu 2003 - Slovensko

Katolická církev v Bosně a Hercegovině, České republice, Chorvatsku, Maďarsku, Polsku, Rakousku, Slovensku a Slovinsku společně pořádá v tomto roce (od 1.6.2003 do 23.5.2004) Středoevropské katolické dny. Dnes se cítíme zvlášť spojeni s církví na Slovensku.

Církev na Slovensku

Slovensko, země s 5,5 miliony obyvatel, z nichž je 64% katolíků, má za sebou už více než 1100-letou historii křesťanství. Na dnešní Slovensko přišli věrozvěstové jak ze Západu, tak z Východu. Především zásluhou obou slovanských apoštolů, Cyrila a Metoděje – dnešních patronů Evropy – se v této zemi upevnila křesťanská víra. Řecko-katolická církev pokračující v tradici obou slovanských apoštolů si dodnes zachovala staroslověňštinu jako liturgický jazyk, v němž bylo jejím předkům zvěstováno evangelium.

Za velmi těžkých podmínek, zbavená samostatnosti a bez možnosti mít vlastní hierarchii, prožila v této zemi křesťanská víra více než tisíc let. Utvářela národní identitu lidu i vztahy k ostatním národům a národnostem. V časech komunistické totality byla zde křesťanská víra opětovně podrobována těm nejtěžším zkouškám. Křesťanství bylo násilně umlčováno a jakýkoliv církevní život zakázán. Mnozí biskupové, kněží, řeholníci a laici byli pronásledováni, mučeni a zabiti.

Na církev na Slovensku jsou dnes, v nových podmínkách postmoderní společnosti, znovu kladeny velké nároky. Plná vděčnosti, radosti a naděje do budoucnosti věří, že víra jednotlivců, rodin i celé slovenské společnosti překoná všechna úskalí a pomůže spoluvytvářet křesťanský charakter Evropy.

Slovenští světci

K velkým vzorům slovenské církve 20. století patří mučedníci biskup **Pavol Peter Gojdič** a řeholní bratr **P. Metod Dominik Trčka**, biskup **Vasil Hopko** a řeholní sestra **Zdenka Schelingová**, kteří již byli prohlášeni za blahoslavené, a

stejně tak biskupové **Ján Vojtaššák** a **Michal Buzalka**, kteří budou, jak doufáme, brzy prohlášeni za blahoslavené. Tito svatí muži a ženy, kteří položili svůj život za víru, jsou pro církev na Slovensku znamením naděje a důvěry v budoucnost.

K bohoslužbě slova

První čtení: Dan 12,1-3:

V oné době bude můj lid zachráněn

Druhé čtení: Žid 10,11-14,18:

Tak jedinou obětí navždy přivedl k dokonalosti ty, které posvěcuje.

Evangelium Mk 13,24-32:

Shromáždí své vyvolené ze čtyř světových stran.

Na konci liturgického roku se ve čtení dozvídáme o konci světa. Ani náš pozemský život, ani svět nejsou věčné, nýbrž spějí ke konci. Čtení z knihy proroka Daniela nám oznamuje, že se blíží nová doba: starý řád bude nahrazen královstvím Božím. Spravedliví, tj. každý, kdo bude zapsán v knize, se probudí k novému životu.

V Listě Židům, ze kterého je druhé čtení, se dozvídáme o oné nové skutečnosti v nebeském světě, ve kterém je pravý život. Ježíš Kristus se pro nás obětoval jako jediná oběť za naše hříchy. Proto můžeme hledat spásu tam, kde Kristus usedl po pravici Boží. Je na nás, abychom ho věrně následovali k cíli, kam nás předešel.

Evangelista Marek (Mk 13,24-32) nás vyzývá ke stále bdělosti a věrnosti. Příchod Krista znamená pro ty, které Bůh vyvolil, spásu a dokonalost. Tato naše současná doba je časem růstu a zrání. Život a čas všeho lidstva i náš osobní život mají jediný směr a jen jediný konečný cíl: setkání se Synem Božím.

Ježíš nám dává příklad fikovníku: ve Svaté zemi to byl jediný strom, který na zimu shazoval listy. Když začaly rašit nové větve a listy, bylo to pro všechny neklamné znamení nadcházejícího léta. Na příkladu tohoto stromu a díky zmrtvýchvstání Krista bychom si měli v našem světě uvědomit neklamná znamení Božího království a života. Od zmrt-

výchvstání Krista můžeme doufat v proměnu tohoto světa, v království Boží a život věčný, až skončí tento náš svět.

K nejdůležitějším úkolům nás křesťanů na tomto světě patří otevřeně vyznat svou víru, nikdy neztrácet naději a všude vystupovat na obranu života. Jsme toho teď a tady schopni, neboť nám to Ježíš Kristus svým životem ukázal a přislíbil, že i my na konci našich dní a na konci tohoto světa s ním vstaneme z mrtvých a setkáme se s ním: „Potom pošle anděly a shromáždí své vyvolené ze čtyř světových stran, od konce země až po konec nebe“.

Od zmrtvýchvstání Ježíše Krista spojujeme my křesťané představu konce starého světa s nadějí na svět nový – nové stvoření a život věčný. Nevěříme na pomatené představy o všemohoucnosti lidstva, protože důvěřujeme všemohoucí lásce našeho Boha. Jen on zná hodinu naší smrti, a až náš čas nadejde, zavolá nás.

Vědomí smrti a konce světa nám nebere naději, ale naopak nás povzbuzuje k jednoznačnému nasazení všech sil pro tento náš svět, který nám byl svěřen, abychom jej vedli k dobrému až ke konečné proměně v nový svět Boží. Ježíš Kristus, Syn Boží, nám přislíbil, že nás předejde k Otci, aby nám připravil příbytek v nebi. Tento slib je daleko jistější, než jakákoli jiná jistota, kterou nám nabízí svět; neboť Bůh sám je zárukou této jistoty.

Dnešní evangelium o dnech po velkém souzení bude čteno v katolické církvi na celém světě. Toto Ježíšovo poselství platí pro každého věřícího a i pro ty, kteří ještě nebo už nevěří. Kdo toto poselství přijme, může si být jist, že bude patřit k těm Bohem vyvoleným. Jestliže se stále znovu otevíráme Božímu slovu, pokud se snažíme zachovávat jeho přikázání v každodenním životě, můžeme si být jisti, že budeme smět patřit k němu i k jeho vyvoleným. Živoucí spojení s Bohem a jeho synem Ježíšem Kristem nám dává životodárnou sílu a našemu světu zářící příklad Boží lásky ke každému tvorů. (Podle ČBK)

Společnost pro Vědy a Umění Chicago

srdečně zve své členy a přátele na přednášku,

v pátek 21.listopadu 2003 přesně v 7 h. večer
v budově MidAmerica Bank
(Community room – 4.patro)
5900 W. Cermak Rd., Cicero.

Hostující řečník

Dr. Jaroslav Majer,

professor and former faculty member
 Northwestern University Medical School,
 Chicago campus,

připravil přednášku nazvanou

PIDGEONS - Are they bad?

Studie holubů Dr. Majera se zabývá jejich původem po stránce vědecké a lidské, tabulkami jak rychle a jak daleko doletí, záhadou jak zvládnou uletět 300 mil za 5 hodin a jejich nesmírnou důležitostí během válek při předávání depeší a tajných zpráv. Přednáška bude v angličtině a po ní bude následovat debata v češtině či angličtině.

Těšíme se, že přijdete na tento jistě zajímavý a neobyčejný večer v pátek 21.listopadu.

Dobrovolný dar \$3.00

Věra Rokničová

Jednatelka SVU Chicago

NURSE – MILENA

**WITH 10 YEARS EXPERIENCE
 LIVING IN A WESTCHESTER**

**Looking for the fulltime
 or parttime (coming go) job:
 Contact: 1 - 708 - 562 8571**

Take care men or women

Pošlete svým přátelům

**vánoční blahopřání
 prostřednictvím Hlasů národa**

**Pro prosincové číslo je třeba zaslat do
 redakce text přání nejpozději
 do 25.listopadu
 cena za ¼ stránky je \$ 40.00**

**Česká misie v Chicagu srdečně zve
 všechny děti i dospělé na tradiční**

Mikulášskou besídku

v neděli 7.prosince 2003

v sále Besedního domu farnosti

Panny Marie Svatohorské

2416 S. 61st Ave., Cicero, IL 60804

Dveře budou otevřeny od 2.00 PM

Kulturní program začne ve 3.00 PM

V programu vystoupí

děti z České sobotní školy kardinála Josefa Berana

s pásmem barokní hudby a vánočních písní od

Adama Michny z Otradovic

ČESKÁ MARIÁNSKÁ MUZIKA.

Dále vystoupí s pásmem tradičních vánočních koled

populární skupina BORŮVKY.

Na závěr přijde

svatý Mikuláš v doprovodu anděla a čerta,
 který bude dětem nadělovat dárky.

Bude připraveno též bohaté pohoštění a tombola.

V prodeji budou i české knihy a vánoční přání.

Ústředna Moravských Spolků nabídne ve svém stánku
 zboží oblíbeného vánočního bazaru.

Vstupné na besídku je dobrovolné.

Bližší informace podá

Fr. Dušan Hladík - Tel: (708) 656 7472, Mobil: (708) 533 1050

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050

(773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

Robert Vlach

Právní služby

1. dopravní přestupky včetně
2. jízdy v opilství
3. suspenze a revokace řidičského průkazu
4. bankroty
5. kup a prodej nemovitostí
6. rodinné záležitosti, pozůstalosti
7. emigrační záležitosti
8. trestní právo

Mluvíme česky

6904 W. Cermak Road
Berwyn, IL 60402
Tel. (708) 795 - 4400

„KARLIN WEDNESDAY DANCES“

admission only \$ 2 at the door

“2003”

“Czech food” from 5.30 - 7.30 PM
call for reservations: 216 - 661 - 4726
Dancing from 7.30 - 10.30 PM

Karlin Hall 5304 Fleet Ave, Cleveland, OH

For details call: 216 - 883 - 4760

November 5: JOE NOVAK
12: FRANK SPETICH
19: „SOUSEDKÁ“
J.PASTIRIK / LANDFELD
26: FRANK MORAVCIK

December 3: B.B. CONNECTION
10: FRANK SPETICH
17: „XMAS“ F. MORAVCIK
24: no music
31: „NEW YEARS EVE“

December 6, 2003, 7.30 PM

St. Nicholas Dance

Sokol Greater Cleveland – Bohemian Nat. Hall
4939 Broadway Ave., Cleveland, OH 44127
Information: 216 - 271 - 2794

mail@czech-books.com
www.czech-books.com

ČESKÉ KNIHY PO CELÉM SVĚTĚ

Máme na skladě 800 titulů knih a hudby.
Vánoční bonus: kalendář s objednávkou
Zašleme vám zdarma 48-stránkový katalog
Zavolejte Toll free number: 1 877 287 1015

Vděčná vzpomínka

*Letošního 5.listopadu si připomínáme
druhé výročí úmrtí mého drahého
manžela, tatínka, tchána
a dědečka, pana*

Karla Halašky

*v Highlands Ranch v Coloradu, dříve Chicago,
Cicero a Winnetka v Illinois*

Narodil se v Chicagu 1912. Od roku 1922 žil v Československu odkud se vrátil s rodinou natrvalo do Ameriky po únoru 1948. Byl absolventem Obchodní akademie v Praze. Po návratu do USA pracoval několik let u zámě krajanské firmy Sokol and Copany v Chicagu a nakonec nastoupil bankovní dráhu u Continental Bank, nyní Bank of America v Chicagu až do odchodu do penze. Byl s manželkou oddaně zapojen do československého krajanského života. Byl dlouholetým členem ČSA Fraternal Life. Za ČSA byl také dlouhá léta delegátem u Českého národního hřbitova v Chicagu, kde ve správní radě zastával místo tajemníka 18 let. Byl spoluzakladatelem a členem odbočky Československé národní rady v Americe Gen. M. R. Štefánik a několik let členem předsednictva rady. Je pohřben v Masarykově Memorial Mausoleum na českém národním hřbitově.

*Mši svatou za něho budeme obětovat v sobotu 29.listopadu
v 6.30 hod. večer u Panny Marie Svatohorské v Ciceru.*

Děkujeme všem, kdo si na něho vzpomenou v modlitbě s námi.

manželka Anna

synové Karel a Mirek,

snacha Suzane

vnuci Douglas, Nicholas, Christopher, Mirek Jr. a Clayton

Úmrtní oznámení

*S bolestí v srdci oznamujeme všem
přátelům a známým, že 9.října 2002
odešla na věčnost naše milovaná
mamika a babička, paní*

Ludmila Belková

rozená Fochrová

Narodila se 8.února 1921 v Troubkách v České republice. Po komunistickém puči odešla za hranice do Rakouska, kde v uprchlickém táboře uzavřela sňatek s Františkem Belkou. V roce 1949 emigrovali do Kanady, kde žili přes deset let. Začátkem 60.let se přestěhovali do Chicaga, kde spolu otevřeli známou Hospůdku u Lidušky, kterou vlastnili až do důchodu. Bydleli spolu v Palos Park, kde jejich manželství trávající 54 let, přerušil náhlý odchod manžela Františka 22.září 2002.

Rozloučili jsme se s ní 13.října 2003
v pohřebním ústavu Kuřátko a po zádušní mši svaté
u Panny Marie Svatohorské v Ciceru jsme ji doprovodili
na hřbitov Panny Marie Královny Nebes.

Eva, dcera s manželem Dennis Konkowski

Věra, dcera s manželem Gary Lombardi

Vnouchata: Amy Rusick s manželem Chris

Daniel a Dennis Konkowski

Marisa a Emma Lombardi

Vroucí vzpomínka

**Letošního 26.listopadu uplyne již šest let,
co náhle a neočekávaně odešel na věčnost
můj milovaný manžel, pan**

Jozef Sova

Jeho náhlý odchod jsme těžce nesli
a v našich srdcích zůstala veliká prázdnota.

Mši svatou za něho budeme obětovat u Panny Marie
Svatohorské v Ciceru v sobotu 22.listopadu 2003

*Věrně vzpomíná celá pozůstalá rodina
zde v Americe i na rodné Moravě.*

**Emilie Sovová, naželka
za celou rodinu**

In Loving Memory of

DENNIS G. KALBAC

Born May 7, 1963

Entered Into Rest

October 2, 2003

Final Resting Place

Mapleshade Cemetery

**Died suddenly
a very young at age 40.**

*The Bord of Directors
of Česká síň Karlin,
Cleveland, Ohio
expressing deepest sympathy to his*

**mother Drahomíra Kalbacova
sister Marcelka
and brother Josef**

Katolický festival víry v Chicagu

Krojovaná skupina České Misie na festivalu víry

Od 30.října do 2.listopadu katolíci chicágské arcidiecéze obsadili rozlehlé haly přístavu Navy Pier, aby se společně prohloubili ve své víře, obnovili se v ní a tak radostně vykročili do budoucna. První den byl věnován studentům katolických škol arcidiecéze, aby si uvědomili, že na nich spočívá budoucnost katolické církve v Chicagu. Další dny byly rozděleny do početných zájmových seminářů vedených desítkami odborníků. Mezi nimi vynikal obzvláště Jeho Exce-

František kardinál George si prohlíží evropskou expozici

lence Timothea Dolan, arcibiskup z Milwaukee s doktorátem v Americké církevní historii, Otec Ondřej M. Greeley, oblíbený katolický spisovatel a George Weigel, autor nejlepšího životopisu Svatého otce Jana Pavla II. Mimo přednášky byla možnost poslechnout si koncerty a to jak klasické, tak i moderní hudby. Účastníky festivalu zaujaly soubory „Rockin by the river“, „The brown 4 sisters“ - 4 opravdové sestry, které podávaly evangelium v písních, koncert vlastních liturgických písní Davida Haase a zpěváci sboru Lira z Loyola University s repertoárem polských lidových písní. V programu nechyběly ani ukázky liturgického tance. Neobyčejnou pozornost vzbudil bývalý herec, nyní jezuitský kněz, Otec Michael Sparough se svou hereckou společností Wise Stewards

Zástupci výboru představitelů evropských zemí v chicágské arcidiecézi zprava: ředitelka Krystyna Zambrzycki Flaherty (Polsko), sekretářka Maria Bappert (Německo), sestra M. John Vianney Vranak (Slovensko)

a Happy Fool, kteří evangelizují prostřednictvím divadelních představení na námět biblických podobností. Podobně zaujal autor, zpěvák a herec v jedné osobě Wayne Messmer, který předvedl dramaticky život blah. Damiána, Otce malomocných na ostrově Molokai. Samozřejmě nechyběl ani program duchovní sestávající ze společných modliteb. Bohoslužby slova a liturgie mše svaté.

Mozaiková pestrost arcidiecéze byla dokumentována účastí věřících z jednotlivých světadílů, kteří zde žijí. Evropská expozice zde výslovně ukázala jak obrovský podíl na budování chicágské arcidiecéze měli právě evropští přistěhovalci 19. a 20. století. Otec Dušan Hladík ve spolupráci se slovenskou řeholní sestrou z americké kongregace sv. Cyrila a Metoděje M. John Vianney Vranak, SS.C.M. vytvořili tabula deseti evropských národů – Chorvatů, Čechů, Němců, Maďarů, Irů, Italů, Litevců, Poláků, Slováků a Slovinců, kde vedle základních statistických údajů, obrazů Panny Marie

z významných poutních míst těchto zemí a obrazů svatých patronů jednotlivých krajín byly zvětšené fotografie nejdůležitějších kostelů, které jednotlivé národy v Chicagu vybudovaly. Mimo to měl každý návštěvník výstavy možnost si odnést barevný informační leták o každém národě zvlášť. V neděli odpoledne dokonce mládež z České Misie v národních krojích hostila v evropské expozici návštěvníky českým domácím pečivem.

Celý festival měl majestátní zakončení pontifikální mší svatou celebrou Jeho Eminence Františkem kardinálem Georgem, arcibiskupem chicagským. Spolu s ním koncelebrovali tři další arcibiskupové, 9 biskupů a řada kněží, mezi nimi i náš misionář Otec Dušan. Ve slavnostním průvodu se mezi Kolumbovy rytíři a příslušníky četných řádů vyjímala i 12 členná skupina České Misie v pestrých slováckých krojích s českou vlajkou v čele. V přímělných modlitbách při mši svaté, které přednášeli zástupci vybraných národů, přednesla po indiánském domorodci, nejprve anglicky a potom česky, za náš národ prosbu paní Libuše Bučková.

Z katolického festivalu, který se konal o slavnosti všech svatých a vrcholil v den vzpomínky na všechny věrné zemřelé, jsme odcházeli duchovně povzbuzeni a s radostí, i když jsme si současně uvědomovali, že nás věřící ten opravdový festival teprve čeká. Ten bude věčný u našeho Pána a záleží jenom na nás, jestli si jej zasloužíme.

Karel J. Chrobák

Otec Dušan Hladík před tablem České republiky

Úmrtní oznámení

Do Tvých rukou
odevzdávám svého ducha...
Luk 23, 46

*Dne 5. listopadu 2003 navždy dotlouklo srdce našeho
milovaného manžela, tatínka a dědečka, pana*

Franka Galose

Narodil se 20. ledna 1937 v Maďarsku.

Po revoluci v roce 1956 opustil svou vlast a od roku 1957 žil se svou rodinou v USA. Ve své vlasti i v Americe uplatňoval své technické vzdělání a byl velmi oblíben u spolupracovníků.

Svou duši odevzdal Pánu posílen svatými svátostmi. Rozloučili jsme se s ním 8. listopadu 2003 v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru, odkud jsme ho doprovodili k odpočinku na hřbitov Panny Marie Královny Nebe.

Děkujeme všem, kdo si na něho vzpomenu v modlitbě.

Jana Marie Galos, manželka

Renata, dcera s vnuky Danielem a Timothy

Vroucí vzpomínka

*Ježíš řekl: ...Já jsem vzkříšení a život.
Kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít
a žádný, kdo žije a věří ve mne,
neumře navěky.*

(Jan 11, 25-26)

*S bolestí vzpomínáme, že
30. října uplynulo již sedm let,
co se k věčnému odpočinku
odebral náš milý manžel, tatínek,
tchán, dědeček a strýc, pan*

Charles J. Mařík

Lidé ho znali jako majitele pohřebního ústavu a farníci od sv. Odila v Berwynu jako věrného katolíka, který žil příkladně podle své víry a obětavě pomáhal lidem kde mohl a zvláště našim exulantům. I když se sám narodil v Americe, byl hrdý na svůj český původ po prarodičích.

Nyní spí svým věčným spánkem na hřbitově Woodlawn

*Něžnou vzpomínku věnuje
a všechny přátele o modlitbu prosí*

**DOROTHY B. MAŘÍK, manželka
BARBARA MAŘÍK BAKEN, dcera
jménem celé rodiny**

Stigmata chorvatského kněze Otce Zlatka Sudače

Před časem jsme psali v Hlasech národa o chorvatském knězi Otci Zlatku Sudačovi. Nyní předkládám doslovný překlad toho, co o svých stigmatách řekl na konferenci v Chicagu, na které jsem byl osobně přítomen, a co dovolil zveřejnit jeho biskup Valter Župan z chorvatské diecéze Krk.

Po určitou dobu mi bylo přísně zakázáno, že o svých stigmatách nesmím mluvit. Teprve později jsem k tomu dostal svolení, protože lidé velmi chtěli něco o nich vědět. Důležité však je, abychom se nedívali na dar, ale na Dárce tohoto daru. Nic nesmí zastínit velikost Boží a Bůh mě chraň, abych chtěl vychvalovat jakýmkoli způsobem sebe. V takových chvílích se sítím strašně hříšným, velmi malým a jedinou věcí,

kteřá mě může uklidnit je svatá zpověď, společenství těch, kdo mě milují, modlitba a mlčení.

Kříž na čele jsem obdržel okamžitě po blahověnění Otce Pia. Stigmata pěti ran jsem dostal později na svátek sv. Františka v Itálii a stalo se to v klášteře Obětování Panny Marie. Kříž byl zkoumán na klinice Gemelli ještě před tím, než se objevilo pět ran. Kříž podrobili elektrobiopsii, udělali biopsie tkáně a povrchu a MRI (Magnetic Resonance Imaging) mé hlavy. Měsíc jsem byl připojen na různé druhy přístrojů a aparatur. Lékaři kontrolovali v mém těle všechno. Špičkoví evropští kožní odborníci – hlavní ředitel Gemelli kliniky je kožní lékař – a odborníci na plastickou chirurgii zkoumali tento fenomenální jev. Nakonec lékaři kříž z mého čela vyřízli a potom mé čelo zašili stehy používanými při plastické operaci. Avšak před jejich očima stehy popraskaly a znovu se vytvořil nový kříž. Dokumenty, které o této skutečnosti lékaři vyhotovili, absolutně potvrzují objektivní realitu kříže na mém čele a jeho autentičnost.

To, co lékaře fascinuje, je skutečnost, že kříž je utvořen způsobem pro ně nepochopitelným. Vypadá skoro jako by byl do čela vypálen, ale není to popálenina. Je hluboký a jde téměř do lebky. Není udělán žádným druhem mechanických prostředků. Není to nemoc kůže nebo nemoc krve. Když lékaři kříž z mého čela vyřízli a prohlíželi jeho okraje pod mikroskopem, řekli, že je do tkáně vtisknut tak přesně, že rozřezává buňky na poloviny. Z lékařského hlediska je nevysvětlitelné, že polovina buňky pracuje normálně a druhá polovina je vtlačena do kříže. Kříž, který lékaři vyřízli, rozkrojili na poloviny a vložili

do plastických pouzder. Jedna polovina je uchovávána na Gemelli klinice a druhá polovina spolu s dokumentací je v rukou mého biskupa. Tyto dokumenty jsou úředně napsány v italštině, ale osoba, která vedla celé vyšetřování, mi laickým způsobem popsala všechno, co jsem právě řekl. Já sám jsem dokumenty nikdy neviděl a vím pouze to, co mi řekl můj biskup a zmíněná osoba. Pokud se jedná o ostatních pět ran mých stigmat, ty jsou provázeny vnitřním zážitkem. Já se cítím jako zcela normální člověk a zdá se mi to tak zvláštní, že v poslední době musím stále opakovat, že jsem normální. Nevím, co Bůh udělá dál a nevím, jak to všechno skončí, ale jsem hluboce přesvědčen, že musím být pokorný a poslušný vůči těm, kterým jsem podřízen. Oni nesou zodpovědnost a já potřebuji mít poslušnost, pokoru a lásku, za což se vroucně modlím. Pokud budu mít toto, pak budu mít záruku správnosti mé práce a bude to má jediná vnitřní síla pro budoucnost. Všechno ostatní spočívá v rukou Božích. Pokud si Bůh přeje mě použít pro tento svět, pak se mu zcela dávám k dispozici, ale jsem rozhodnut nedělat nic mimo oficiální církev. To bych spadl do největší pasti a na to nechci ani pomyslet.

Jestliže si Bůh přeje zapálit oheň v srdcích lidí skrze mě, pak já budu nevýslovně šťastný, ale ne proto, že já ten oheň zapaluji, ale proto, že mohu vidět Ježíše při práci. To vše se však stane pouze skrze autority naší Církve a nikdy bez nich. Cokoli Bůh rozhodne skrze mě představené chci v budoucnu chápat a přijímat jako jeho vůli pro můj život.

Připravil Karel J. Chrobák

CZECH RADIO SCHEDULE

for the Cleveland Area
WERE 1300 AM
Saturdays 2.00 – 3.00 p.m.
Host: Frank Moravcik
Sundays 1.00 – 3.00 p.m.
Host: Joe Kocab

Jerry Jiráček

Vás zve k poslechu hudby z naší vlasti
na rádiové stanici 1450 AM
v neděli v 9.00 am
a v úterý a ve čtvrtek v 9.30 pm

Jaroslav Tvrdon - mistr ocelorytiny

Jaroslav Tvrdon při práci

Dnes bychom Vás rádi seznámili s osobností vynikajícího grafika a rytce pana Jaroslava Tvrdoně. Pochází ze Starého Města na jižní Moravě, kde se narodil v roce 1950 a zde žil u svých rodičů do svých 24 let. Pak se přiznal do Polešovic a od roku 1978 žije a tvoří ve Vlčnově. Jeho umělecká činnost započala ve Zbrojovce v Uherském Brodě začátkem 70. let, kde rytinami vyzdobil celou řadu střelných zbraní. V roce 1974 jej „přetáhli“ do vlčnovského Kovozna-ku, kde ryl razidla k výrobě odznaků a medailí. V této době, po mnoha neúspěšných pokusech o studium na několika umělecko průmyslových školách, a to především z důvodu věku a řemesla v kapse, soukromě studoval výtvarné obory a dějiny umění u akademického malíře a grafika, profesora R. A. Kubička staršího (1891-1982) v Uherském Hradišti. A také začal s tvorbou novoročenek, díky nimž získal přátelství mezi našimi mnohými osobnostmi a výtvarnými umělci.

Za výtvarný projev si zvolil dnes ojedinelou grafickou techniku – ocelorytinu, která se ponejvíce využívá při tvorbě bankovek, poštovních známek a cen-ných papírů. Tvoří volnou i užitkovou grafiku. Zajímavá jsou zejména tak zvané nevydané známky pro filatelisty. Od roku 1993 byl „na volné noze“ a dva roky na to už vytvářel ocelorytiny pro potřeby Státní tiskárny v Praze.

Významnou roli v profesním životě Jaroslava Tvrdoně sehrál nestor naší známkové tvorby, akademický malíř a grafik Josef Liesler, který aniž by osob-

ně Jaroslava znal, mu nabídl spolupráci. „Ani nevím, jak jste stár, ani jak vypadáte, ale to, co mi posíláte, se mi líbí. Rád se vždycky dívám na Vaši přepečlivou práci a uvažuji o tom, zda jsem se Vás už někdy ptal, jestli jste někdy ryl českou či československou známku,“ napsal v roce 1999 profesor Liesler Tvrdonovi, kterého si posléze vybral jako rytce pro své předlohy.

První Tvrdonova známka s námětem cirkusu

Jednalo se o realizace rytin jeho návrhů k devítikorunové známce a doprovodné obálce s cirkusovým námětem, vyhlášeným asociací Europa. Jaroslav přijal nabídku rád. Rytiny se povedly a splnily jak autorovy představy, tak i náročné požadavky Poštovní tiskárny cenin v Praze. Tím se dobře zapsal do malé skupinky současných rytců poštovních známek. Od roku 1918 je v celkovém pořadí 21. rytcem známek. Dosáhl tak nejvyššího cíle, k jakému se rytec může propracovat. Zámka s obálkou s cirkusovým námětem byla vydána do oběhu 7. května 2002.

Zámka ke 100. výročí osobností české hudby

Další známka nenechala na sebe dlouho čekat. Krátce po úspěšném „cirkusu“ dostává Jaroslav zadání další devítikorunové poštovní známky s obálkou ke 100. výročí narození osobností české populární hudby – Jaromíra Vejvody, Josefa Poncára a Karla Vacka. Předlohu se třemi portréty uvedených hudebních

skladatelů doplněnou partiturou začátku Vejvodovy „Škoda lásky“ – hitu 20. století, včetně motivu s hudebními nástroji vytvořil pražský výtvarník a grafik Karel Dvořák. Zámka shodou okolností byla dána do oběhu ještě pře „cirkusem“ 6. března 2002.

O své práci a vztahu ke kovu dokáže Jaroslav Tvrdon poutavě vyprávět: „Člověk, který není obdařen trpělivostí, kov neovládne. Jeden literát to označil přesně. Největší trpělivost na světě prý mají ženy. A ženské trpělivosti se přibližují rytcové. Mimo to je důležité být klidný, pracovat s rozvahou, neholdovat alkoholu, protože každý doušek se ihned projeví na pevnosti ruky. Rytec musí mít také výtvarné nadání, aby si dokázal udělat pečlivou rozkresbu pro každou práci.“ Kdyby si mohl vybrat volný motiv, určitě by prý rád zpracoval dílo některého z regionálních umělců, popřípadě na známkách portrét osobnosti z rodného kraje.

Tvrdonova rytina Prahy v roce 1856

Za zmínku stojí i výstavní činnost Jaroslava Tvrdoně. Svými ocelorytinami se zúčastňuje řadu let souborných výstav miniaturního umění doma i v zahraničí. Jeho rytiny jsou drobnou součástí mnoha zahraničních galerií a soukromých sbírek po celém světě. V naší redakci jsme měli možnost si prohlédnout celou řadu originálů Jaroslava Tvrdoně a vážným zájemcům rádi zprostředkujeme kontakt. Mistru Tvrdonovi přejeme pevnou ruku a mnoho dalších nádherných rytin.

Připraveno podle článků
Milana Kubička a Jindry Váverkové

Naše pout' do staré vlasti (5)

Poutníci před olomouckou katedrálou svatého Václava

Je pondělí 12.května a pokračuje naše prohlídka Olomouce. - Olomouc bývala nazývána městem kněží a vojáků, neboť zde byla za první republiky největší vojenská posádka, přeplněný kněžský seminář a řada klášterů s plným obsazením. Z desítek kostelů vynikají barokní chrám Panny Marie Sněžné z let 1712-19, proboštský gotický chrám sv. Mořice z roku 1412, ale především chrám sv. Michala se 3 mohutnými kopulemi, oslavujícími osoby Nejsvětější Trojice. Nad hlavním oltářem je umístěn strhující obraz archanděla Michaela, vítěze nebeských vojsk a celou vnitřní chrámovou výzdobu uzavírají impozantní barokní varhany.

Dominantou Horního náměstí je mohutný sloup Nejsvětější Trojice z let 1716-54, který byl nedávno zařazen do seznamu památek UNESCO. Náš obdiv také patří radnici s renesančním portálem s věží vysokou 78 metrů a orlojem z 15.století, který byl poškozen během druhé světové války v období „vítězného socialismu“ k nepoznání soudružsky přebudován. Polední přestávku jsme využili k tomu, abychom si mohli pochutnat na hanáckých specialitách a nakoupit suvenýry. Nároční labužníci vyhledali vyhlášenou světoznámou pochoutku „Holomócké tvarůžky“ – olomoucké tvarůžky. Na Dolním náměstí v Olomouci jsme navštívili v sousedství kapucínského kostela také knihkupectví Matice Cyrilometodějské. Bohužel jeho vedoucí pan Josef Vlček byl právě na zdravotní dovolené. Začal zde pracovat v prvních letech Československé republiky. Prošel komunistickým kriminálem a před deseti lety - 5.září 1993 vydal první číslo týdeníku Světlo, z něhož často i pro náš měsíčník přebíráme články. Jeho práce v tiskovém apoštolátě exceluje jak kvalitou, tak také kvantitou.

Původně Otec Dušan plánoval v Olomouci audienci u arcibiskupa Otce Jana Graubnera, případně spojenou se sloužením mše svaté, ale Otec arcibiskup v té době předsedal konferenci děkanů olomoucké arcidiecéze na sv.Hostýně, a tak jsme slavili mši svatou na Svatém Kopečku.

O Svatém Kopečku u Olomouce jsme podrobně psali v loňském únorovém čísle Hlasů národa (2/2002), a tak se zde omezíme jen na naši návštěvu. Průvodcem nám byl mladý premonstrát, který nám vysvětlil původ poutního místa a pak nás také celým areálem provedl. Texty ke mši svaté vzal Otec Hladík ze svátku Navštívení Panny Marie (31.května), jemuž je poutní kostel zasvěcen. Při mši svaté jsme zpívali píseň: „Ó, Maria, útočiště naše...“ a ve vzpomínkách zalétali na naše každoroční mše svaté na Svatém kopečku ve Wisconsinu. Na zpáteční cestě z Olomouce do Brna jsme projížděli podél řeky Moravy Kroměříží, která bývá nazývána moravskými Aténami pro množství škol. Je to rodné město protikomunistického barda Karla Kraly, jehož rodiče vlastnili na náměstí tiskárnu. Míjíme impozantní arcibiskupský zámek, kapitulní gotický chrám sv. Mořice, pověstnou Květnou zahradu a zabouchujeme do Zdounek, kde je farářem docent ThDr. František Janhuba, který je současně děkanem řecko - katolické teologické fakulty v Prešově, kam dojíždí každý týden přednášet církevní dějiny. Jeho hluboce fundované články se objevují v každém čísle Hlasů národa, takže by se mohl nazývat jejich spoluredaktorem. Otec František nás přivítal jako nikdo jiný. Oblečen v kněžské albě, se štólou kolem krku a v doprovodu ministrantů nás vedl s početným zástupem věřících v průvodu od autobusu do kostela Nejsvětější Trojice. Zde ve svém proslovu nejdříve zavzpomínal na společné působení s Otcem Dušanem v litoměřickém semináři a bohoslovecké fakultě, kde on přednášel církevní dějiny a Otec Dušan působil jako spirituál odpovědný za duchovní růst bohoslovců. Další část svého projevu věnoval Otec František působení sv.Jana Sarkandra ve zdejší farnosti, než byl odtud přeložen do Boskovic a do Holešova. Pak následovala májová pobožnost při níž přednášeli chlapečci a děvčata místní farnosti krásné mariánské básně. Na závěr nám udělil Otec Dušan požehnání relikviářem s částí pravé ruky sv.Jana Sarkandra. Z kostela jsme byli pozváni na faru, kde jsme byli pohoštěni hanáckými koláči, které pro nás napekly obětavé farnice. Co jsme nestačili sníst, to nám ženy zabalily na cestu. A jako opravdový milovník historie se s námi pan docent církevních dějin rozloučil připitkem nejstaršího slovanského alkoholického nápoje - medoviny zasnoubené s pravou moravskou slivovicí. Po-

S docentem ThDr. Františkem Janhubou a farníky ve Zdounkách

dobný božský nektar byl asi servírován na mytologickém řeckém Olympu. Nakonec jsme ještě všichni dostali velké množství náboženských publikací a obrázků. Za všechno milým dárcům a hostitelům sedčně děkujeme.

S arcibiskupem Janem Graubnerem na Svatém Hostýně

V úterý ráno 13.května s námi vyjíždí z Brna odborný průvodce pan Edward Severa, který nás podrobně seznamuje s krajinou, kterou projíždíme. Z Dolnomoravského úvalu se dostáváme do Homomoravského. Po pravé straně se zvedají jihozápadní Karpaty s valašskou krajinou a po levé se rozprostírá Haná. Míjíme Holešov, hlavní působiště Jana Sarkandra a nedalekou vesnici Beňov, rodiště ctihodného arcibiskupa Antonína Cyrila Stojana a před námi se otevírá Moravská brána, kterou se r.1241 valily tatarské hordy, jež v bitvě u Lehnice porazily vojsko vratislavského knížete Jindřicha Pobožného a snažily se prorazit Moravou, aby se pak v Uhrách spojily s jižními tatarskými hordami k ovládnutí Evropy. V cestě jim ale stála dobře opevněná Olomouc a 736 metrů vysoká hora Gastyn (staroslověnské *gast* = kupec + *tyň* = pevnost), kam se uteklo okolní obyvatelstvo. Tataři obléhali horu po několik týdnů a obránci pro nedostatek vody začali ochabovat. Na vroucí prosby k Matce Boží se rozpoutala divoká bouře a záplava blesků s hrozným krupobitím pobořila tatarské stany. Tataři obléhající Olomouc poražení Jaroslavem ze Šternberka se dali na útěk, a tak Morava a s ní celá Evropa byla zachráněna od smrtelného mongolského nebezpečí. Gastyn během staletí dostal jméno Svatý Hostýn a bohatý pramen, který tehdy vytryskl asi 75 metrů pod vrcholem hory, dosud slouží jako svatá voda zbožným poutníkům. Panna Maria Svatohostýnská chová ve své náruči Ježíška, který vrhá na nepřátele pravé víry ohnivé blesky, a proto je nazývána Vítěznou Ochránkyní Moravy.

Po příjezdu na Svatý Hostýn nám v sále poutního domu udělil asi hodinovou audienci Otec arcibiskup Jan Graubner. Dvakrát do roka svolává děkany své olomoucké arcidiecéze k dvoudennímu pracovnímu setkání, aby se zde modlili a projednali záležitosti nejružnějšího druhu. Otec arcibiskup nás informoval, jak popřevratové nadšení opadlo, o neupřímném jednání státních představitelů, o napětí mezi Církví a státem, o neschválení smlouvy s Vatikánem, kterou parlament nepotvrdil, i když ji před tím vláda podepsala. Nejvíce ho překvapilo, že mu bylo odmítnuto zaregistrování Charity a ani odvolání a kladné rozhodnutí ústavního soudu nepomohlo. Podrobně nám vylíčil zavedení „Tříkrálové sbírky“, kdy koledníci navštěvují s prosbou o pomoc jednotlivé domy a dokonce i hostince. Akce se setkala hned první rok s takovým úspěchem v jeho arcidiecézi, že se rok na to rozšířila po celé republice. Nakonec nám udělil Otec arcibiskup své pozhřebání a my jsme se odebrali na mši svatou do poutní baziliky. (O té jsme podrobně psali v Hlasech národa 8/2002.)

Přestože byl všední den, poutní bazilika byla značně zaplněná při slavné mši svaté v 10 hodin. Hlavním celebrantem mše svaté byl Otec Dušan, který připomněl, že v dnešní den oslavujeme výročí fatimského zjevení, jehož výzvy jsou stále aktuální i v dnešní době. Nadšený zpěv poutníků byl mistně doprovázen vyhlášenými varhanami. Po obědě v poutním domě jsme se rozloučili se Sarkandrovkou, alespoň prvním zastavením velkolepé křížové cesty a se vzdáleným lesním hřbitovem, nad nímž se vypíná mohutná rozhledna, vedle níž se otáčí bílé lopatky větrné elektrárny. Opouštíme Hostýn a vydáváme se navštívit nejpatrnější místo Moravy - posvátný Velehrad. Jedeme okolo Napajedel - rodiště ctihodné služebnice Boží Aničky Zelíkové (1924 - 1941), která ve svých 17 letech zemřela jako dobrovolná oběť za nenarozené děti usmrčené umělým potratem.

Před velehradskou bazilikou nás netrpělivě očekává početná skupina poutníků, kteří se dozvěděli o našem zájezdu do České republiky. Byly mezi nimi především dcera a vnoučata paní Emily Sovové z nedalekých Buchlovic, paní Miluše Bezděková z Moravského Písku a maminky příkladných členů naší České misie Tomáše Hruboše a Luboše Bednaříka. Obdarily nás velkými krabice-mi moravských tvarohových vdolků a ani pravá moravská slivovice nescházela. Velmi srdečně nás na Velehradě a na uherskohradištsku přivítala paní Ing. Alena Kulheimová se svým manželem. Ta je hlavní organizátorkou Patriot klubu Uherské Hradiště a spolu s jeho dalšími členy jsou pravidelnými dopisovateli Hlasů národa. Měli jsme upřímnou radost, že jsme se mohli s paní inženýrkou osobně poznat a poděkovat jí i jejím přátelům za jejich práci, v níž šíří slávu naší vlasti po celém světě. Zvláště milého přijetí se Otci Dušanovi dostalo na Velehradě od sestřiček kongregace sv.Cyrila a Metoděje, které zde mají svůj mateřský dům. Mnohé z těchto sester Otce Dušana dobře znají z jeho působení v litoměřickém semináři, kde se tenkrát velmi obětavě staraly o bohoslovce i jejich učitele a vychovatele. Obzvláště radostné bylo setkání se sestrou Gertrudou a Metodějkou a dalšími. Sestřičky nám hned také zvěstovaly radostnou zprávu, že se nedávno na přímlovu sluhy Božího arcibiskupa Antonína Cyrila Stojana událo zázračné uzdravení, které bude asi použito k dosažení jeho beatifikace.

Poutníci se svými přáteli před velehradskou bazilikou

Také o velehradské bazilice jsme psali již dříve (HN 7/2002), a tak jen pár slov o naší pouti. Začali jsme pobožností k našim slovanským věrozvěstům sv.Cyrilu a Metodějovi, při níž jsme si ze srdce zazpívali píseň „Bože cos ráčil“ a po litaních uctili ostatky sv.Cyrila. Potom jsme si prohlédli baziliku a na závěr se zastavili v Královské kapli, kde spočívá tělo A. C. Stojana. Čas vyměřený Velehradu rychle uběhl. Loučíme se s přáteli a náš pohled se naposledy dotýká věží chrámu, které se zvedají na kulise chřibských lesů se siluetou hradu Buchlova.

Zpracoval Karel Chrobák

KAMÍNKY

Čtení na pokračování

Koncentrační tábor Mariánská

Jedním z prvních koncentračních táborů, vzniklých po druhé světové válce, byl tábor nesoucí jméno Mariánská. Byl postaven v Krušných horách na Jáchymovsku v nadmořské výšce 796 metrů vedle kapucinského kláštera z 18. století zvaného „Mariasorg“, jemuž vévodil o sto let starší poutní chrám Nanebevzetí Panny Marie.

Do tohoto koncentráku byli zařazováni mladí chlapci, často ještě s výrazným obličejem dítěte. Náčelník tábora Procházka se vyžíval v dlouhých několikahodinových nástupech, které ještě více tyto mladé a podvyživené lidi vysilovaly. Navíc museli cvičit s dřevěnými puškami, což zavedl vězeň Bárta, pravá ruka Procházky. Ten sloužil v cizinecké legii, odkud si přinesl sadismus.

V polovině roku 1950 se pokusilo několik chlapců o útěk. Byli však pohotovosti dostiženi na silnici mezi Merklínem a Hroznětínem. Jeden z uprchlíků, Daniel Štěpán, byl hned po dopadení pro výstrahu zastřelen. Jeho tělo s rozstříleným obličejem bylo svrženo z vozu uprostřed tábora a tam ponecháno asi tři hodiny před nastoupenými vězni.

Ostatní uprchlíci byli vyšetřováni i s dalšími vězni ve sklepeních vily a vystaveni nejkrutějšímu mučení. Nakonec byly u soudu vyneseny čtyři rozsudky smrti a popraveni byli 21. října 1950 v Praze.

Všechny tyto události popisuje František Šedivý v knize „Legie živých.“ Zde dále píše o tom, jak byl postupně devastován chrám Panny Marie. Dozorci proměnili chrámovou loď na střelnici. Nejoblíbenějšími terči byly sošky andělíčků, které rozstříleli. Po návratu ze směny museli vězni jít na brigádu. Při vyklízení kostela měli možnost ještě některé sošky zachránit a dát civilistům, se kterými pracovali na šachtě. Zda se zachránil velký lept Zjevení Panny Marie není známo, stejně tak se neví, kde skončila socha opata sestavená z menších postav mnichů. Po zničení chrámového interiéru byl kostel přebudován na garáže pro mnišstvo vnitřní.

Do klášterní márnice byly instalovány dva kotle, ve kterých se připravovalo krmení pro psy, kteří byli umístěni v obrovském psinci za klášterem. Práce v márnici a v psinci vůbec byla vězni vítána, neboť to byla jediná příležitost, kdy se vězni mohli dostatečně najíst masa a jiných potravin určených psům.

Klášterní kobky umístěné ve sklepení byly zpočátku používány k trestní izolaci příslušníků Sboru Národní Bezpečnosti, jejichž disciplinární přestupky již nebylo možné přehlížet. Poté se přeměnily na vězení pro politické vězně a to na vězení nejkrutější. Na klášterních chodbách často stávala voda. Na konci byly umístěny mříže, které bránily přístupu do dalších prostor. V těchto místech byli vězni surově vyslýcháni, mučeni gumovými obuškami a kabely a často věšeni na

několik hodin nebo i dnů na mříže. Z kláštera, odkud se kdysi linul zpěv nábožných písní mnichů, se ozývalo sténání a výkřiky těch, kteří tato muka již nemohli snést.

Jistý praporek z vězeňské stráže, jak uvádí Šedivý, viděl odsouzené připoutané ke katru často po celý den i noc. Byli připoutáni tak, že se sotva dotýkali nohama podlahy. Slyšel křik i rány dopadající na oběti a viděl i následky tohoto počinání. Soudruh Voška vyváděl jednoho odsouzeného, který měl podvázanou bradu, neboť měl přeraženou sanici. Na jednu podrobnost však nezapomenu nikdy. Viděl jsem odsouzeného jen v dlouhých spodkách bez košile, ruce vzpažené mírně do pismene „V“. Na každém zápěstí byl připoután za katr. Po těle byl samá modřina, doslova zbarven modře, fialově a žlutě i červeně od ran gumovým kabelem. Když jsem šel kolem něj, ani se nepohnul. - Svědectví výmluvné. Ti, kteří tudy chodili do práce, procházeli chodbou s pověšenými kamarády, kteří byli často v bezvědomí, košili měli pokrytou hlenem a krví a pod nimi kaluž s výměty lidského těla.

Po 9. květnu 1960 se otevřely brány vězení. Tábor Mariánská přestal existovat. Po táboře přišel na řadu i klášter s oběma kostely. I němí svědci museli být zlikvidováni.

Ti, kteří přežili, jsou povinni těm, kteří padli v zápase s obłudným režimem za ideály, které jsme společně vyznávali. Jsme povinni těm pěti chlapcům, kteří byli zavražděni pro svoji touhu po svobodě ve věku, kdy jejich dospělý život ještě nezačal. Jsme povinni těm, kteří byli mučeni na mřížích, protože ostatní svět tomu nedokázal zabránit a jsme povinni i dětem, které fanatičtí učitelé stavěli na stupínek a označovali jako děti velezrádců.

My však víme a celý slušný svět to vyznává, že zápas za svobodu a lidská práva není velezradou. Jsme povinni svým matkám i otcům, kteří umírali doma bez pomoci svých synů, pro které jen prolévaly své slzy. Jsme povinni ženám, které dokázaly udržet rodiny a vychovat děti v mravnosti Boží, která byla vlastní jejich otcům. A my, kteří jsme přežili, děkujeme bratru Šedivému za obsáhlou publikaci těchto událostí v jeho knize.

Z Jáchymovských koncentráků se podařilo jen málo vězňům uprchnout. Patří mezi ně i ti, kteří emigrovali a žijí dnes v USA i jinde, jako ku příkladu bratr Karel Švec. On podnikl útěk z Rovnosti, lágru na hřebenu Krušných hor ve výšce 1000 metrů nad mořem.

Z Jáchymova do Leopoldova aneb Světlo v nejhlubších temnotách bylo nalezno

V minulém čísle Hlasů národa jsme psali o skupině politických vězňů na táboře Rovnost, kteří v kriminále organizovali odboj proti režimu a nesnesitelným podmínkám v uranových dolech. Co následovalo po jejich soudu?

Pro tyto zmučené a podvyživené lidi přijel autobus s nápisem „Zájezd“, aby ostatní lidé viděli, v jak radostné době

žijeme, jak užíváme dovolených a rekreaci a jako páni si můžeme prohlížet hory, hrady a zámky a rekreovat se ve zotavovnách. Zatím však tento autobus odvezl vězně do staré pevnosti Leopoldov na Slovensku.

Jeden z nich, Josef Dolejší na to vzpomíná. – V Leopoldově jsme byli všichni umístěni na zvláštním oddělení na samotkách s nejpřísnějším režimem a terorem. Cely byly přeplněny bývalými politickými poslanci, důstojníky a ministry, kněžími a jinými „velezrádci“ z veřejného života dřívější demokratické republiky. Psal se rok 1958.

V krátké době jsem začal trpět bolestmi na prsou, závratěmi a ztrátou dechu. Lékař k nám docházel jen jednou za 14 dní. Teprve po jeho druhé návštěvě, když jsem se opakovaně hlásil, jsem byl poslán na rentgen. Zde pracoval jako vězeň MUDr. Karel Koch. A tady jsme u prvního světla v nejhlubších temnotách komunistického barbarství. Znali jsme se již z Jáchymova dost důvěrně. Zavedl mě pod rentgen a zjistil, že mám zápal plic, pohrudnice a tuberkulózu. „Prosím tě, profesore, nech mě zde aspoň dva tři dny, jsem v koncích, nemohu dál,“ řekl jsem mu. Odpověděl: „Jozífkú, já tě z toho dostanu, budeš zde déle než si přeješ.“ On totiž měl jistý respekt úředního lékaře, kapitána, který u něho studoval na bratislavské lékařské fakultě.

Uložili mě do nemocniční cely, kde byla na lůžku i prostěradla. Leželo zde devět dalších těžce nemocných vězňů. Mezi nimi i papežský prelát a kanovník od sv. Víta v Praze, doktor bohosloví, filosofie a práv P. Čihák. On byl mým druhým jasným světlem mezi ostatními. Čtyři měsíce jsem byl v hluboké krizi psychické i fyzické. Dr. Čihák chodíval dvakrát denně k mému lůžku, sáhl na čelo a říkal: „Jozífkú, ještě hoříš, modlím se za tebe.“ Postál u mého lůžka, tiše ke mně hovořil a laskavě s jasnou tváří mě povzbudil a s omluvou, aby mě příliš neunavil, odcházel ke svému lůžku. Bylo mu tehdy přes 80 let. Pocházel z jižních Čech z Obděnic na Milevsku. Očekával jsme jeho příchod k mému lůžku denně vždy nedočkavě a těšil jsem se, když přicházel. Tehdy jsem dýchal jen na půl plic, profesor mně pichal 125 streptomycinů a nějaké ty miliony penicilinů a další posilující injekce, aniž by dbal zdviženého obočí úředního kapitána.

Mezi pacienty s námi byl i vysoký důstojník Československé armády Chlupáč, který již chodíval na vycházky s lidmi uvězněnými v budově zvané „Muklheim“. Tam se stýkal s vysokými hodnostáři vojenskými, kteří jako senioři pracovali na zahradě. Byli to generál Syrový, generál Kutlvašr a kapitán Voska, spolupracovník profesora Masaryka v odboji za první světové války ve zpravodajské službě. Tito pracovníci ze zahrady mně posílali v listopadu v kornoutu měsíční jahody jako přilepšení s tím, že si mě zamlouvají až mě profesor pustí na vycházky. K tomu došlo později a já jsem prožíval nádherné chvíle v jejich společnosti. Sedávali jsme pod stromy na lavičce, kde jsem naslouchal vyprávění o jejich práci legionářů za války a oni zase byli zvědaví na novinky ze západních rozhlasů, které jsem znal z Jáchymova. I když to byly zprávy již staré, pro ně byly novinkou, neboť oni byli jinak přísně izolováni.

Ještě dnes, po dlouhých letech, často v bezesných nocích vzpomínám na tyto vysoce vzdělané osobnosti, s nimiž bych se bez této cesty utrpení nikdy nesetkal a nebyl jimi obdařován novými životními faktory. Jde o duchovní bohatství, které povznáší člověka nad problémy reálného života a dává poznat Boží prozřetelnost v běhu věcí, někdy i pro laika nepochopitelných.

Vzpomínám tedy především na Otce kanovníka od sv. Víta Dr. Čiháka, který v nejtěžších dobách, kdy jsem téměř rok neměl žádné zprávy z domova a kdy šlo doslova o můj život, přispěchal léčit moji zraněnou duši a pozvednout k naději Boží.

Je mnoho politických vězňů, kteří by neměli zapomínat na zlaté ruce a bohatost odborných znalostí profesora MUDr. Karla Kocha, který za těžkých podmínek zachraňoval životy nejvíce postižených vězňů. U mě na rentgenu zjistil, že zánět pohrudnice je provázen vysokou hladinou vody sahající až k srdci, které by ustalo ve své funkci, kdyby touto vodou bylo zahlceno. Proto jakýmsi otvorem v zádech pomocí trubice odčerpával tuto vodu, a tím mi zachránil život. Zasadil se také o to, abych byl po pěti měsících, po které o mě pečoval, přesunut na Mírov. Řekl mi k tomu: „Jozífkú, tady bys zahynul, musíš podstoupit tuto cestu.“

Profesor Koch byl věrný své přísaze lékařů i tehdy, když šlo o zdraví komunistických prominentů po aféře s Rudolhem Slánským. Do naší nemocniční cely byl uložen i soudruh Matyáš Lewinter, generální ředitel porcelánového a sklářského průmyslu, jinak doktor chemie, který vystudoval v USA. Onemocněl rakovinou plic. Rakovinový nádor měl být odstraněn operací. Leč při otevření hrudníku zjistili lékaři u Svaté Anny v Brně, že z této strany nemohou nádor odstranit, a že musí zakročit ze strany druhé. Hud' zašili a pacient musel čekat několik měsíců na zahojení, načež mělo dojít k novému zákroku. V tomto stavu se tedy Dr. Lewinter dostal na naši celu. Jeho život byl natolik ohrožen, že lékaři pochybovali o jeho uzdravení. K návštěvě své dcery byl donesen na nosítkách s dávkou posilující injekce a po odchodu dcery byl zase odnesen na celu. Před mým odjezdem na Mírov, když jsem mu upravil lůžko, umyl ho a ošetřil, mi šeptal: „Nenáviděl jsem komunismus, znal jsem jejich praktiky, nemohl jsem tyto průmyslové podniky vést dle svých odborných znalostí, ale podle systému, který komunisté zavedli. Měl jsem svůj obor rád a věděl jsem, že neúspěchy komunisty zaviněné budou jednou dány k tíži nám, ředitelům židovského původu.“ Lewinter zemřel krátce po mém odjezdu na Mírov. Tuto zprávu tam přivezl generál Syrový, který tam byl později též přeložen. Opět jsem se setkali.

Vracím se ještě k Leopoldovu se vzpomínkami na další vzácné osobnosti, na staříckého kapitána Emanuela Vosku, generála Kutlvašra, kapitána Chlupáče a pak na MUDr. Arnošta Člaňka, který si mě převzal na Mírově. Tito lidé byli skutečně požehnáním pro každého, kdo se s nimi setkal a byli skutečným světlem v nejhlubších temnotách.

*Josef Dolejší,
Česká republika*

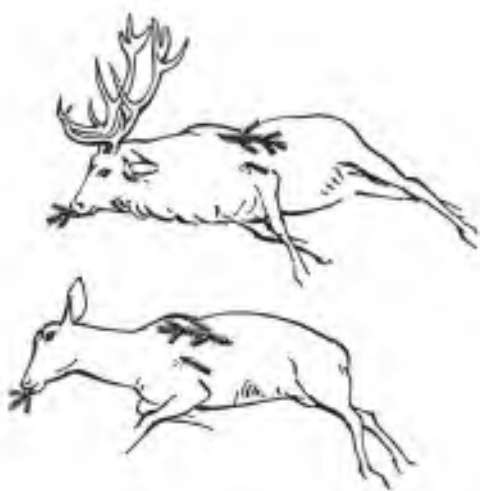
VYDEJTE SE S NÁMI PO STOPÁCH HISTORIE

Lovectví a myslivost

Lovectví a myslivost

Myslivost má v českých zemích hlubokou tradici. Předchůdcem myslivosti bylo lovectví, jímž pravěký člověk - sběrač si doplňoval potravu zmocňováním se jakýchkoliv druhů zvířat. Cílem mu bylo maso, jímž obohacoval svou poměrně jednotvárnou stravu. Teprve ochození některých druhů zvířat a jejich chov učinily člověka nezávislým na výsledku lovu a lov se stával více zábavou, pokládánou při lovu velkých zvířat za vhodnou přípravu k boji.

Podmínkou úspěšného lovu byla lovecká zbraň. Nejprve jí byl kámen, vrhaný holou rukou, později prakem, potom dřevěný oštěp s hrotem opalovaným v ohni, aby byl tvrdší, a samozřejmě různé druhy pastí k lovu zvířat. Naději na úspěch lovu velkých a silných zvířat jednotlivců v té době neměl. Proto se k lovu velkých zvířat sdružovaly skupiny lovců, kteří naháněli zvířata do soutěsek nebo ze strmých srázů, kde se štvané zvíře pádem zabilo, či zranilo tak, že už bylo pro lovce snadnou kořistí. Vynález luku a šípu umožnil pak lovcům lovit zvířata z větší vzdálenosti. Luk se stal významnou zbraní pro osamělý lov. Velkým pomocníkem lovců byl pes, někdy také lovecký pták.

Poslední pocta zhaslé jeleni zvěři

Úspěch štvance záležel na dobré organizaci, řízené troubením na zvířecí roh. Z té doby pocházejí i hmotná znamení, jež označovala směr prchající poraněné zvěře, která se nám do dnešních dnů dochovala jako záločky. Jako záloček slouží větévka místně nápadného (vzácnějšího) stromu a nápadně umístěná, již se na něco upozorňuje nebo něco sděluje.

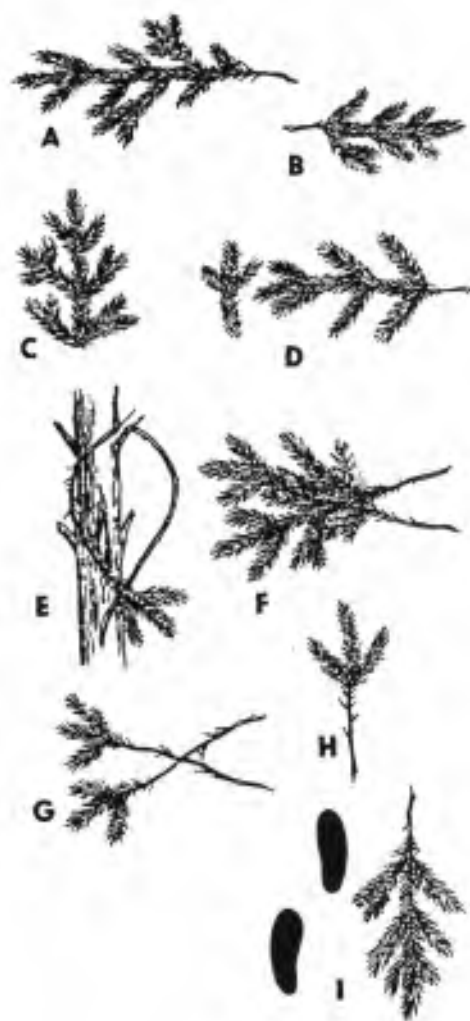
Lovecké obyčeje jsou staré jako lov sám. V pravěku, kdy lovení bylo předpokladem lidské existence, vyšel popud k prvním uměleckým projevům – jeskynním malbám, keramickým, vyřezávaným a jiným plastikám z lovu. Takové obřadní obrazy, předměty a talismany měly propůjčovat a zajišťovat majiteli sílu a schopnosti pronásledovaného zvířete. Již v prvotně pospolné společnosti existovaly některé lovecké zvyky, například probodávání namalovaného zvířete oštěpem před lovem. Některé lovecké zvyky přetrvávají u primitivních kmenů dodnes.

Feudální společnost za středověku považuje lov stále více za společenskou reprezentaci a obklopuje jej zvláštními obřady. Jejich znalost a dodržování byly nezbytné jak pro lovce, kterými mohl být jen panovník, příslušníci šlechty a církve, tak pro poddané, ať už to byl myslivecký personál, nebo robotníci, mající úděl honců.

Obzvláštní rozkvět loveckých ceremoniálů nastal v 18. století, v době baroka. Z těch dob pochází pasování na myslivce, zdobené úlomky a jiné zvyklosti. Úlomkem je větévka stromu, kterou předává lovcům myslivecký hospodář nebo lovecký průvodce jako doklad mysliveckého ulovení vzácnější zvěře. Nejprve se ulomí delší větev, z níž jedna část se dá spárkaté věži do svěráku jako poslední hryz (pernaté do klovce) jako poslední pocta, druhá se vloží na vstřel a třetí část, omočená v barvě ulovené zvěře, se předá na tesáku nebo na klobouku lovců s přáním Lovu zdar. Úlomek se

smí nosit na klobouku jen do večera dne, kdy byla zvěř ulovena. Loví-li myslivec sám, sám si také opatří úlomek.

Odznakem feudálního lovectví se stal lovecký roh. V té době se konaly parforsní lovy (s pomocí jezdeckých koní a psů) na jeleny, daňky, divočáky, vlky, medvědy a další, štvance na odchyce nou zvěř v oborách a jiné „kratochvíle“. Také při sokolnickém lovu drobné zvěře se dodržovala celá řada zvyklostí.

Záločky:

A – hlavní (délka paže), B – úvodní (na polovinu paže), C – nástřelový, D – slednice (samčí kus unikající vpravo), E – výstražka, F – čekalka (výzva k čekání), G – stanovištní záloček, H – čekalka (ukončení čekání), I – směrový záloček

Lovy a hony

Lov je činnost, která směřuje ke zmocnění se zvěře odstřelem, chytáním nebo lapáním. Odstřelem lze lovit zvěř buď osaměle, nebo hromadně; v tomto případě se mluví o honu. K osamělým lovům patří čekaná, šoulačka, různé druhy lovů lestných a slídění. Mezi zvláštní způsoby lovů náleží lovy vodní, norování, fretkování, sokolnictví, štvance, parforsní hon, lov při újedi, lov na obnově, chytání zvěře užitkové a lapání škodné. Podle prostředí, v němž se loví, se lovy dělí na lesní, polní, vodní, atd.

Hon je společný, hromadný lov zvěře za účasti více lovců a obvykle i honců. Nezbytná je na honu účast loveckých psů. Honec nahání zvěř a nosí úlovky, popř. i lovecké potřeby střelců. Původně bylo honectví robotní povinností poddaných a náleželo k němu i udržování, doprava a stavba loveckých potřeb a zařízení (sítí, pláten apod.)

Parforsní hon se liší od štvance tím, že smečka psů, sledovaná lovci na koních, pronásleduje zvěř po stopě, nikoli na viděnou. Parforsní hon byl nejčastěji organizován v lese. Aby jeho průběh byl snadnější a pro jezdce pohodlnější, byly v lese zřizovány průseky, jež daly základ prostorovému uspořádání lesa.

Na honech se lovci mezi sebou dorozumívají zvukovými povely. Při honu dává pokyny trubkou vedoucí honu, ostatní trubači jeho signál opakuji. Střelci a honci musí troubené signály přesně znát. Signály je možné rozdělit na všeobecné signály (pozdrav, snídaně, oběd, atd.), lovecké signály (začátek a konec lovu, leče, stát, postupovat atd.) a ko-

nečně na signály na výřadu nebo při ulovení vzácnější zvěře.

Kromě loveckých signálů, návštějí a povelů se na reprezentačních honech troubí pozdravy na uvítanou loveckých hostů, fanfáry na výřadu, při rozchodu aj. Bývalo také zvykem troubit signály při ulovení významnějších druhů zvěře, tak zvané vytrubování úlovků.

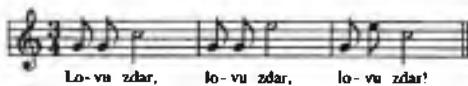
Při slavnostních příležitostech se na lesní rohy F troubí slavnostní fanfáry, např. árie Bon Repos, sv. Hubert, Heslo aj. Každý myslivec musí bezpečně poznat následujících 12 základních signálů: Lovu zdar, Lesu a lovu zdar! Všeobecné uvítání, Slavnostní fanfára (po ní následuje slovní uvítání účastníků honu a pokyny k jeho organizaci), Nástup k honu, Začátek honu, Začátek leče, Konec leče, Svolávání střelců. Svolávání honců, Konec honu a Výřad.

Dykovy signály jsou v Čechách nejznámější a nejrozšířenější, nejsou však jediné. V roce 1934 vydal L. Doležal knížku „Troubení loveckých fanfár a povelů“, které mají jiné znění. Lovecké hudbě se u nás věnuje řada publikací.

Kdo se chce blíže seznámit s atmosférou honu a zábavy zámeckého panstva při lovu, ať si přečte od A. Jiráka „Zahořanský hon“.

Po zrušení nevolnictví a pak roboty v roce 1848 došlo k uvolnění v oblasti lovectví. V současné době se podporují především tradice, které odpovídají představám české myslivosti. K nejdůležitějším mysliveckým zvykům náleží: myslivecké jednání a citění, myslivecká mluva a oděv, lovecké hlaholy, úlomky a zálomky, ošetření zvěřiny, lovecké právo, výřad, úprava trofejí a přijímání mezi myslivce (pasování).

1. LOVU ZDAR.

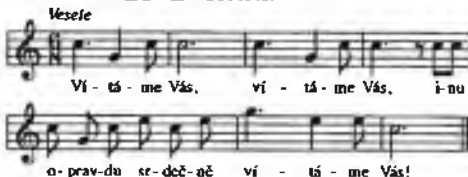
Lo - vu zdar, lo - vu zdar, lo - vu zdar!

2. LESU A LOVU ZDAR.

Le - su a lo - vu zdar!

3. VŠEOBECNÉ VÍTÁNÍ.

Ví - tá - me Vás, ví - tá - me Vás, i - nu

o - prav - du st - de - ně ví - tá - me Vás!

Myslivercké tradice se odrážejí i v projevech naší lidové kultury - v pořekadlech, písních, pověstech, řemeslných výrobcích - dále v naší literatuře, hudbě i ve výtvarném umění.

Zachovávání tradic české myslivosti je projevem úcty k odkazu předchůdců, kterým vděčíme za vyspělost naší myslivosti; je projevem vděčnosti k odkazu předků, projevem úcty k přírodě a lásce ke zvěři.

Dva umělecky vyřezávané olifanty z královského pokladu na Pražském hradě

Vývoj lesního rohu

K nejstarším lesním rohům patří v naší zemi dva umělecky vyřezávané lesní rohy zvané olifanty, které měl získat a dovézt z Francie český král a římský císař Karel IV. a používat je při lovu. Oba historické olifanty náleží ke královskému pokladu a jsou uloženy na Pražském hradě.

Troubení návštějí a hlaholů dodává lovu slavnostní ráz, ale má i praktický význam, neboť povely jsou slyšitelné všem a tím se zvyšuje bezpečnost účastníků lovu, zejména při společných honech.

Nejmenší z rodiny loveckých rohů (ze kterého vznikla v minulém století též vojenská polnice a poštovní trubka) se nazývá borlice. Je to B-trubka bez ventilové techniky. Borlice slouží především k troubení návštějí a povelů při lovech na drobnou zvěř. Na borlici se dá velmi snadno zatroubit 5 základních tónů. Zkušený trubač zatroubí případně ještě navíc jeden tón vyšší i nižší.

Lovecký roh střední velikosti se stal především nástrojem orchestrálním i sólovým. Nazývá se dnes lesní roh - lesnice a používá se k slavnostním fanfám.

Alena Kovářiková, Česká republika

MLADÝM

Humor od oltáře

Koza u oltáře

V období let třicátých a čtyřicátých 20. století působil ve Stráži nad Nežárkou jeden z mých předchůdců tam - pan děkan Václav Bartl, pozdější kanovník budějovické kapituly. V té době žila ve Stráži také všemi obdivovaná, ale mnohými též nenáviděná koza. Ano, koza. Nazvěme ji Liza. Žila v hospodě. Každý den si vyšla do městečka na procházku. Ať ji zavírali nebo ne, ať byla v chlívků nebo na zahradě, vždycky se dostala ven. A co ta vyváděla! Dovedla sežrat právě vysázené vzácné květiny v nádobě na náměstí. Courala kolem otevřených oken, a pokud měli vystavené květiny - tady kousla, tady taky, někdy - kráp - shodila i květník. No prostě spoušť. Když lidé příliš křičeli a hubovali - šla druhý den do ulic, nebo dokonce až k řece.

Jednou se Liza ráno prosmýkla kolem radnice dolů, ke kostelu. Ten byl otevřen, zevnitř šel pro ni nezvyklý závan kadidla, ale nějaké kvítí také v té vůni zvětrila. I vešla. Tam se sloužila ranní mše sv. všedního dne. Doslova jen pár babiček tu bylo. U oltáře starší boubelatý kněz v barokním omátu, tzv. „basičce“. A ten upoutal kozinu pozornost. Popošla blíž, a co nevidí: na omátu jsou všelijaké překrásné květy, které nikdy ani neokusila! To už nezaváhala a ubírala se rovnou za otevřenou mřížku, přiblížila se zezadu k panu děkanovi a zkusmo zatahla, však ten květ je tu určitě, jako všechno, pro ni. Děkanem něco trhlo, byl ale zbožně usebrán, tak jen zasykl: „Co je, kostelníku? Co děláte?“ Jenže milá Liza nedbala a škusla mocně. V té chvíli se pan páter jen taktak zachytl za oltář, otočil se a zkoprněl. Koza se chystala na další útok! Vykřikl tedy. Přilítl kostelník a vyháněl mlsnou kozu od oltáře a přiběhla i babička z hospody, sundala šátek z hlavy, obtočila jej koze kolem krku a rychle ji vyváděla. Ta se sice vzpírala, měla spadeno na ty neobyčejně zajímavé květy tam, ale nic plátno. No a to byl konec Lízy! Byla zabijačka a pan děkan byl pozván, nepřišel však.

První zpověď

Zpověď byl první svátostný úkon, který jsem jako novokněz v rodném městě mohl mít. A k tomu v rodném chrámu. Báť jsem se však, že nic nevím a neumím, a tak jsem čekal v sakristii, dokud se do zpovědnice neodeberou starší a zkušeni zpovědníci: mons. Reban, mons. Roubal, pan katecheta Koupal a P. Ovák O.Praem. Pak jsem se odhodlal i já a kráčet jsem zadními dveřmi z křížové chodby do své zpovědnice, která byla až v druhé lodi pod kůrem. Doufal jsem, že ke mně dojde snad nějaká stará babička a na tu že stačím. U všech čtyř zpovědníků byly fronty, vždyť to bylo ve čtvrtek 28. června - před velkým svátkem. Náhle se z

jedné fronty odloupl mladý muž - můj asi o tři roky starší kamarád z ministrování - a zamířil ke mně. Věděl jsem, že má dost problémů, a strnul jsem: co mi chce? Nu, zřetelně mě následoval ke zpovědnici. Zasykl jsem na něho: „Jdi pryč!“ Jeho obličej se stal velkým otazníkem, ale šel dál. „Jdi pryč! Jdi jinam!“ Ne a ne, tvrdošíjně kráčet za mnou. Ještě když jsem otevíral dveře zpovědnice, obrátil jsem se k němu a povídám: „Jdi k jinému.“ Nechápatě zavrtil hlavou a vstoupil na klekátko. Já usedl, pomodlil se k Duchu sv., všechny obavy spadly, mohl jsem ho dobře vyzpovídat. Po mši sv. čekal v křížové chodbě: „Prosím tě, proč jsi mě vyháněl? Vždyť jsi mi všechno spravedlivě vysvětlil?“ „Protože jsem hloupý kluk a zapomněl jsem, že jsem tam místo Pána Ježíše a že tam působí Duch svatý!“

Pomoc pana katechety

V neděli - ten první rok svého kněžství - jsem míval půlosmou v růženeckém kostele v Budějovicích, který založil mně milý P. Václav Klement Petr, zakladatel řádu petri-nů. Tehdy tam kostelníčil jako sakristán P. Jiří, pak dlouhá léta upoutaný na lůžko bolesti na Dobři u P. Martina, a varhانیčil tam P. Bernard. Se všemi třemi jsem se potom setkal ve vikariátu strakonickém.

Před mým vysvěcením tam ve všední dny celebroidovalo ještě několik starých kněží: pan kanovník Hála, mons. Štojdl, katecheta Kubíček a katecheta Koupal. Ale právě s panem katechetou byla obtíž. P. Jiří se skoro každý den musel zlobit. Pan katecheta vyšel z domova v Jirovcově ulici v devět hodin ráno, ale mši sv. v růženeckém kostele sloužoval často až po jedenácté hodině. A to musel P. Jiří čekat, kdežto lidé už dávno odešli.

Pan katecheta se však také zapojil, když byla slavnost Božího Těla. V té době už byla ovšem pouze v kostele, a tak se měli střídát tři kněží - důchodci, poněvadž rektor kostela byl vázán v klášteře. Jednou vedl průvod po kostele pan kanovník Hála, podruhé pan katecheta Kubíček a třetí rok se hlásil pan katecheta Koupal.

Už chodil ztěžka, jenomže starý pán také chtěl být někdy hlavní, a tak tedy byl. Když mu chtěli oblékat v sakristii rochetu na kleriku, povídá: „Nejdřív mi uvažte tuhle deku, aby mi nebyla zima.“ No dobrá, jenomže když už měl pluviál a měl jít k oltáři, zalkal: „Proboha a kde mám ruce?“ Výbuch smíchu. Ty byly svázané dekou, pan katecheta je včas nevytáhl. Ale pak už nesl Pána ve svátosti vroucně a zbožně. Katastrofa nastala až u druhého oltáře. Pan katecheta náhle nebyl schopen chůze a ty ruce se opět nějak ztratily a nebyly moc k mání. Ona se totiž ta deka svezla a zajala P. Koupalovi nohy a částečně i ruce. Nezbylo, než aby průvod dokončil P. Kubíček, a P. Koupala - jako egyptskou mumii svázanou a nehybnou - odnesli do sakristie. Po slavnosti bylo veselí opravdové, ale o pana katechetu se nikdo ani jedním nešetným slůvkem neotřel.

Forgiveness at Medjugorje

As I waited for the bus to Medjugorje I felt uneasy. Well this trip change my life? A friend had told me, "Before I went to Medjugorje, my heart was deeply wounded. Shortly after returning, in a moment of prayer, my heart suddenly healed." I carried a quiet hope that a visit to Medjugorje might ease a pain I had felt for four decades.

While I waited, I recalled the event that had initiated this spiritual pilgrimage. Many years before, while I was visiting a holy site, a stranger thrust some photographs into my hands. "Here," he had said, "I want you to have these." The pictures showed mysterious images of a woman who radiated unearthly compassion.

"Who is this?" I asked.

"Our Lady of Medjugorje," he replied, then vanished into the crowd.

The visionaries in Medjugorje describe the Blessed Mother as a three-dimensional image, beautiful beyond words, and radiant with holiness. According to outside observers, while they see the apparition the visionaries do not react to light, sound, or touch; they feel they are outside time and space. The visionaries say they are able to talk with the Blessed Mother, who identifies herself as the Queen of Peace. She urges people to return to God, from whom true peace is derived, and to make peace with one another. The Blessed Mother advocates reconciliation, faith, prayer, penance, and fasting.

Since 1981, more than 20 million people have visited Medjugorje. From the time I first saw those heart-touching images of the Blessed Mother, I longed to go there. After two failed attempts, finally my chance came. I was participating in a peace project in the Balkans. Medjugorje was only a three-hour drive away.

The large door of the bus to Medjugorje creaked open in front of me. I hesitated, then took a giant step upward. Soon we were traveling along the spectacular Adriatic coast. Steep cliffs fell into crystal water; islands floated in the mist, disappearing and reappearing like spirits of the departed. Then the bus turned away from the sea and headed into the silent mountains. After a couple of hours, we arrived at a small hamlet in a serene valley. A majestic, twin-spired church, St. James, named after the patron saint of pilgrims, greeted us. The sun was setting over the purple mountains, bathing the church in golden light. I felt deeply at home.

The next evening I went to St. James, which was packed. I sat on the floor in front

of the first pew. The soft light created a celestial glow against the cream-colored walls, bathing the congregation. Behind the altar rose several high arches, suggesting wholeness reaching up to Heaven, or holiness coming down to Earth.

The next morning I visited one of the visionaries, Vicka, who has reported seeing apparitions every day since 1981. Hundreds of people crowded the veranda of her home and poured onto the street. Many surged forward to hand her a petition, a book to sign, or a rosary. The crowd parted as a family carried forward a child. "This is like a scene from the New Testament!" someone whispered in an Irish accent.

In the midst of this tumult, Vicka smiled kindly. I watched for an hour, while many demands were made of her. Her love never wilted or wavered. Later that day, I bought seven flowers, one for each of my loved ones, and carried them toward Apparition Hill, where Our Lady is said to have frequently appeared. After climbing a few minutes, I saw an elderly woman, dressed from head to ankle in black, descending the dangerously steep hill, slipping on the loose rock. Speaking Italian, I offered to help her. To my surprise, she accepted and took my hand. As I escorted her down the stony path, we talked.

"Today is Mother's Day in the United States," I said. "Yes," she replied, "it's Mother's Day in Italy, too."

"Well, then, you can be my mother for today." She smiled and squeezed my hand. "The Blessed Mother," she said, "is mother to us all."

I was amazed as I watched people of many ages and physical conditions make that challenging climb. There are no steps, just jagged red rock, eroded into fantastic shapes. As you approach the Cross at the top, faces appear in the stones, like spirit guardians, gargoyles, or the visages of lost souls. The higher I climbed, the more I felt sanctity, peace, and spiritual power. On the crest, surrounding the Cross, were hundreds of prayer petitions and memorials left by pilgrims.

I prayed for help with a difficult problem: the anguish, anger, and hatred I felt toward my father, who suffered from both manic depression and alcoholism. In his depression he had abandoned me or forced me to share his sadness. In his alcoholic rages, he had terrified me as a child and humiliated me. I couldn't seem to get over the pain.

I prayed for forgiveness for my father for hurting me, and for myself for the many ways I had hurt him. As I prayed, a violent storm rolled in. All the other pilgrims scurried down the hill. But I stayed and prayed. I had left my father and myself too many times before. Hard rain pelted my body and soaked my pants, staining them with red Medjugorje mud. Thunder bellowed around me, lightning struck nearby. Were the forces of nature attacking or rallying to my cause? I did not feel afraid. Instead I felt protected by the benevolent presence of a loving mother.

Suddenly Jesus came into my awareness, a Jesus I had not known before. To me, Jesus Christ was stern and vengeful, the righteous judge of the Last Judgment, elevating the pious, and damning sinners to eternal hell-fire. He was not someone I wanted to get too close to! At that moment on the mountain, I experienced Jesus in a new way — as a loving brother, a friend who wanted to help me and who had the power to do so.

A beam of loving energy entered my heart. The shield I had forged to protect myself from my father and from all who might hurt me dissolved. The shield that had become a prison disappeared. The rage and desire for revenge washed away, left on the hillside with the jagged rocks. The hurt, hidden for so long in the shadows of my heart, was revealed and healed.

The storm ended suddenly, and the sun began to shine through the clouds, bright beams illuminating me and my path. I ran down the hill, slipping and sliding, soaked, covered with Medjugorje mud, and very happy.

The next morning, before leaving Medjugorje, I returned to Apparition Hill. The sun was rising, gradually spreading its light over the valley. I prayed again. There was no storm this time, only peace and light. I felt the Blessed Mother planting a seed of love in my innermost heart, a seed that would grow in time. Before I left, I placed the bouquet of flowers I had been carrying for two days at the foot of the Cross.

I felt guided to pray every day for forgiveness. After 40 years of suffering, I am experiencing my father and myself in a new way. I feel forgiven and able to forgive. I feel loved and able to love. Wherever my father's soul is, I know this healing has helped him also. My dad and I, at long last, are at peace.

By Matthew Eden
Catholic Digest, September 2003

Paths of Glory and Tribulations

After King Fridrich Falcký (Frederick of Palatine) fled Bohemia, never to return to the royal throne. Emperor Ferdinand II resumed control over the realm. Ten days after the tragic Battle of White Mountain the entire city of Prague declared an unconditional surrender. Some 200 Bohemian Estates submitted a humble petition (revers) begging the Emperor's forgiveness. Even the Moravian Estates promised their allegiance to Ferdinand, asking for the restoration of their privileges. The Emperor rejected the latter petition and ordered his troops to occupy Moravia.

On the 23rd of November Ferdinand abolished the validity of the *Majestát* issued in 1609 by Rudolf II. The Moravian Estates capitulated before General Buquoy's armies.

On June 21, 1621, 27 rebellious leaders of the Bohemian Estates were decapitated. Among the victims were 3 lords, Kryštof Harant from Polžice, Václav

Budovec from Budov and Jáchym Ondřej Šlik. 7 knights and 17 burgesses. The executed mutineers were of several different religions. Some were Lutherans, some Calvinists, some members of the Unity of Brethren; there was even one Catholic among them - Diviš Černín from Chudenice. Jan Jesenský, the Rector of the Charles University, and Matyáš Thurn, the general of the army of the Estates, did not escape the executioner's axe either. The beheading of the revolutionaries was followed by the confiscation of 115 of their properties.

Many other participants in the revolt were punished by physical tortures, life imprisonments and exile.

In February of 1622 Ferdinand II issued a general pardon which acquitted the remaining participants of the insurgence, but their estates were confiscated and sold to loyal members of the imperial court.

In 1627 and 1628 new land reforms

were introduced and the Bohemian Crown was decreed hereditary for both the male and female members of the Habsburg dynasty. German and Czech were given equal status and only Catholic religion was allowed in the realm. As a result of these measures many thousands of Czech Protestants left their native land, refusing to compromise their religious beliefs.

Albrecht of Valdštejn was promoted to the highest ranking general (Generallissimus) of the imperial army in Germany and the Netherlands. A large anti-Habsburg coalition was formed in Haag, which allied the forces of the Netherlands, England, Denmark, and lower Saxony which also anticipated an alliance with France and Sweden. This anti-Habsburg block of European super powers was placed under the command of Count Mansfeld but the supreme command was placed in the hands of Danish and Norwegian King Kristian IV. This re-

The execution of the defiant Bohemian Estates in the Old Town Square in Prague.

Exiled Protestants returning to their native land.

sulted in the so called Danish War (1625-1629).

Under the capable leadership of Valdštejn, his army defeated the army of Mansfeld in April of 1626 at the Battle of Dessava. Mansfeld's casualties amounted to 6,000 while the imperial army of Valdštejn lost merely 100 soldiers. Later that year the armies of Mansfeld penetrated through northern Moravia to Slovakia where they were to join the forces of Gábor Bethlen and attack Vienna. General Mansfeld however, took ill and died in Sarajevo. The army of King Kristian IV suffered a major defeat in Lower Saxony from Field Marshal Tilly. Valdštejn's armies reclaimed Moravia and Slovakia but a major battle between him and Gábor Bethlen never materialized. An armistice between the opposing forces was reached in Vienna in December of 1626.

In May of 1627 Emperor Ferdinand II signed a new constitution for Bohemia with the following changes: #1 The existing Estate powers were replaced by absolutism, #2 The Bohemian Crown was declared to be hereditary, #3 The clergy took the first position in the Land Assembly, followed by combined representatives of the Lord, knights and royal towns who were allowed only one vote,

#4 The Catholic religion was designated as the only permitted religion of the realm, #5 The German language was to be of equal rank with Czech, #6 The Estates were allowed to reduce, distribute and collect taxes, #7 The officers of the land were to be chosen only by the emperor to whom they were directly responsible.

Ferdinand's mandate issued in July of 1627 ordered the Protestant Estates to either leave the country within 6 months or to return to the Catholic faith. The estimated number of exiled Protestants reached 150 thousand.

In June of 1629 through negotiations in the town of Lübeck an armistice was reached and the anti - Habsburg coalition fell apart, leading to the end of the Danish War. The Saxon armies captured Prague in November of 1631 and many of the protestant exiles began to return to their homeland. Later that month the heads of the executed revolutionaries of 1621 were removed from the iron baskets placed above the Old Town Bridge Tower and finally buried in the Týn Church.

In 1632 Albrecht of Valdštejn recaptured Prague and his power as a commander of the imperial armies reached its peak. However, his secret negotiations with the Swedes and the Bohemian non - Catholic émigrés brought him into highly unfavorable relationship with the Emperor. His vaulting ambition brought his ultimate downfall. Late at night of February 25, 1634, Valdštejn was assassinated in the house of the burgrave of Cheb along with several of his closest friends and political allies. His huge estate valued at 15 million goldens was confiscated. Thus ended the career of one of the most powerful and ambitious man that volatile era.

Tony Jandáček

Photo on back page:

The Town Square in Cheb

The assassination of Albrecht of Valdštejn in Cheb

